

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte - Petru Ursache,
judecătorii - Constantin Alerguș, Nadejda Toma,
examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, de către avocatul Antoci Maria în numele inculpatei Priguza Maria și avocatul Lozan Oleg în numele inculpaților Priguza Constantin și Severin-Barac Tatiana, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 30 decembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Priguza Constantin

Priguza Maria

Severin-Barac Tatiana

Termenul examinării cauzei:

instanța de fond: 17.04.2012 - 30.12.2014;

instanța de apel: 04.02.2015 - 22.12.2016;

instanța de recurs: 22.02.2017 - 14.06.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 30 decembrie 2014, *Priguza C.* a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 191 alin. 2 lit. c), d) Cod penal, pe motiv că faptele lui nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor imputate.

De asemenea, *Priguza C.* a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b) și art. 328 alin. (3) lit.d) Cod penal, deoarece nu s-a constatat existența faptelor infracționale.

Priguza C., a fost condamnat în baza art. 324 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1 500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de demnitate publică pe un termen de 4 ani, în baza

art. 329 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de demnitate publică pe un termen de 1 an, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare, pe un termen de 8 ani și 6 luni închisoare, cu amendă în mărime de 1 500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de demnitate publică pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Priguza M. a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, fiind dispus încetarea procesului penal, cu liberarea de răspunderea penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

Severin - Barac T. a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, fiind dispus încetarea procesului penal, cu liberarea de răspunderea penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

Acțiunea civilă înaintată în cauză a fost admisă, fiind dispus încasarea de la Priguza C. în beneficiul statului a sumei de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu cauzat.

Acțiunile civile înaintate de reprezentantul Primăriei or. Strășeni, privind încasarea prejudiciului material de la Priguza C. în sumă de 63 189,82 lei, au fost respinse.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Priguza C. fiind numit prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 24.06.2007, prin care a fost validat mandatul ultimului, în funcția de primar al or. Strășeni, fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, căreia, într-o instituție a administrației publice locale, i-au fost acordate permanent, prin stipularea legii și prin alegere, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar prevederilor art. 29 alin. (1) lit. a) și n) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală; încălcând prevederile art. 22 alin. (1) lit. a), b), c), d) și f) din Legea nr. 158- XVI din 04.07.2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public; ignorând prevederile art. 3, 7 și 11 din Lege 25-XVI din 22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public; contrar prevederilor art. 10 din Legea nr. 768-XIV din 02.02.2000 privind statutul alesului local, a comis coruperea pasivă în următoarele împrejurări:

În vara anului 2009, întreprinderea „Ionel” SRL, la indicația primarului or. Strășeni, Priguza C., cu surse proprii de finanțare, a efectuat lucrări de reparație a apeductului de pe str. Chișinăului din or. Strășeni, întreprinderea suportând cheltuieli în sumă de 332 000 lei. După finisarea lucrărilor, acestea au fost recepționate și luate la evidența contabilă a ÎM „Apă Canal Strășeni”, însă nu au

fost achitate din motivul că, Primăria or. Strășeni nu a alocat careva mijloace în acest sens din propriul buget.

Ulterior, prin Decizia nr. 25/3 din 10.06.2010, Consiliul or. Strășeni a alocat mijloace financiare în sumă de 332 000 lei, ÎM "Apă Canal" Strășeni, pentru acoperirea cheltuielilor suportate de către „Ionel” SRL pentru lucrările de reparație a apeductului efectuate pe str. Chișinăului, or. Strășeni.

În pofida faptului că banii au fost alocați din bugetul or. Strășeni la 10.06.2010, primarul or. Strășeni, Priguza C. fiind persoană cu înaltă funcție răspundere, intenționat întru primirea banilor ce nu i se cuvin, neîntemeiat a tergiversat emiterea dispoziției de plată privind efectuarea transferului, iar la solicitarea directorului „Ionel” SRL, Sîrcu I., privind semnarea dispoziției, primarul or. Strășeni, Priguza C. la 15.11.2010 sub pretextul semnării acesteia a extorcat de la directorul întreprinderii menționate, suma echivalentă a 10 % din suma transferului, care constituie 30 000 lei.

La 14.12.2010, în jurul orei 18⁰⁰, aflându-se în or. Strășeni, directorul întreprinderii „Ionel” SRL, Sîrcu I. la cererea primarului or. Strășeni, Priguza C., i-a transmis ultimului suma de 10 000 lei, care constituia un avans din suma extorcată în mărime de 30 000 lei, banii fiind lăsați în preajma garajului amplasat la domiciliul primarului în or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare, 4, sumă care tot atunci a fost primită de către Priguza C.

În continuare, primarul or. Strășeni, Priguza C. întru finalizarea scopului său infracțional și mărirea recompensei ilicite, care urma să-i fie transmisă de către directorul „Ionel” SRL, în perioada zilelor de 14.12.2010-24.01.2011 a extorcat de la ultimul suma de 4 000 de euro, echivalentul a 66 000 de lei, 10 % din lucrările efectuate de către „Ionel” SRL, din contul întreprinderii și anume: *schimbarea geamurilor, ușilor PVC (termopan) la LT "Mihai Eminescu" și grădinița pentru copii nr. 2 din or. Strășeni, în valoare de 98 981,04 lei; reparația apeductului pe str. Gr. Ureche - M. Eminescu din or. Strășeni, în valoare de 139 193,47 lei; reparația apeductului pe str. C. Stere, din or. Strășeni în valoare de 93 231,54 lei; reparația apeductului de pe str. 31 august 1989, din or. Strășeni în valoare de 87 644, 22 lei; reparația apeductului la grădinița nr. 3 din or. Strășeni în valoare de 433 352,50 lei.*

Astfel, întreprinderea „Ionel” SRL a îndeplinit pentru necesitățile Primăriei Strășeni lucrările menționate, care la moment nu erau achitate și primarul or. Strășeni, Priguza C. contrar atribuțiilor de serviciu, pentru semnarea dispozițiilor de plată și devizurilor locale, întru achitarea acestor datorii față de „Ionel” SRL a extorcat de la Sîrcu I. un echivalent de 10 %, ce constituia 46 000 lei și 20 000 lei, suma restantă din bani extorcați în mărime de 30 000 lei.

Prin urmare, primarul or. Strășeni, Priguza C. a extorcat de la Sîrcu I. suma de 76 000 lei, dintre care 10 000 lei a primit la 14.12.2010, convenind cu ultimul ca suma restantă să fie transmisă în euro în termeni restrânși.

Tot el, la 24.01.2011 întru finalizarea acțiunilor sale, contrar atribuțiilor sale de serviciu în jurul orei 13⁰⁰, aflându-se în biroul de serviciu amplasat pe str. Mihai Eminescu, 32, or. Strășeni i-a indicat lui Sîrcu I. ca banii ce nu i se cuvin în mărime de 4 000 euro să fie puși în mapa de culoare albastră închisă, în care se aflau documentele medicale pe numele primarului și mapa în cauză petiționarul s-o pună în automobilul de serviciu de model „Brilliance” cu n/î ST AQ 405 parcat în fața primăriei, înmânându-i lui Sîrcu I. cheile de la automobilul de serviciu.

Ulterior, în scurt timp primarul or. Strășeni, Priguza C. primind banii în sumă de 4 000 euro, care conform cursului oficial al BNM constituiau 65 594 lei, care se aflau în automobilul de serviciu, s-a urcat în el și s-a deplasat cu automobilul spre domiciliul său amplasat pe str. Ștefan cel Mare, 4, or. Strășeni unde, s-a oprit, a luat mapa de culoare albastră închisă în care se aflau banii ce nu i se cuvin în sumă de 4 000 euro primiți de la Sîrcu I. și în scopul asigurării sale că, nu este urmărit de către organul de urmărire penală, a ascuns mapa în cauză între lăzi, în spatele garajului, amplasat în curtea casei sale.

În urma percheziției efectuate la 24.01.2011 în spatele garajului amplasat în curtea casei sale de pe str. Ștefan cel Mare, 4, or. Strășeni între lăzi s-a depistat mapa de culoare albastră închisă în care se afla suma de 4 000 de euro primiți de către Priguza C. de la Sîrcu I.

Prin acțiunile sale intenționate Priguza C. a săvârșit *coruperea pasivă, adică fapta persoanei cu funcție de răspundere care pretinde și primește bani, ce nu i se cuvin, pentru îndeplinirea unei acțiuni ce ține de obligațiile ei de serviciu săvârșite cu extorcarea de bunuri, în proporții mari, de o persoană cu înaltă funcție de răspundere, adică infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (3) lit. a) Cod penal.*

2.1. Tot el, îndeplinind funcția de primar al or. Strășeni, fiind o persoană publică și totodată o persoană cu funcție de răspundere care a fost aleasă în această funcție în temeiul art. 1 al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, reprezentând astfel o autoritate reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local, aleasă prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, fiind astfel alesul local al autorității publice pe care o reprezintă, anume a or. Strășeni, fiind responsabil în temeiul art. 10 alin. (1) al Legii nr.768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local, să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației, contrar acestor prevederi, îndeplinindu-și necorespunzător obligațiile de serviciu, în rezultatul unei atitudini neglijente și neconștiincioase a semnat, fără să verifice corectitudinea și autenticitatea, titlurilor de teren pe numele cet. Munteanu V., cu cod cadastral nr. 8001103.016, cu destinație grădini, cu

suprafața de 0,2062 ha, înregistrat în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. 932 din 24.03.1993, cet. Eudochia I. - terenul cu cod cadastral nr. 8001103.018, cu destinație grădini, cu suprafața de 0,2166 ha, înregistrat în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 933 din 24.03.1993, cet. Istrati V. - terenul cu cod cadastral nr. 8001103.024, cu destinație grădini, cu suprafața de 0,1437 ha, înregistrat în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 200 din 24.03.1993, Severin A. - terenul cu cod cadastral nr. 8001103.025, cu destinație grădini, cu suprafața de 0,1437 ha înregistrat în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 404 din 24.03.1993, cet. Barac M. - terenul cu cod cadastral nr. 8001103.020, cu destinație grădini, cu suprafața de 0,158 ha, înregistrat în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 40 din 24.07.1997, cet. Severin V. - terenul cu cod cadastral nr. 8001103.014, cu destinație grădini, cu suprafața de 0,1475, înregistrat în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 28 din 24.03.1993, cet. Sirețanu F. - terenul cu cod cadastral nr. 8001103.015, cu destinație grădini, cu suprafața de 0,1475 ha, înregistrat în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 46 din 24.03.1993 și Barac St. - terenul cu cod cadastral nr. 8001103.013, cu destinație grădini, cu suprafața de 0,275 ha, înregistrat în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 502 din 17.02.2000, toate fiind ilegale și eliberate în baza unor acte oficiale false.

În rezultatul, atitudinii neglijente ale primarului Priguza C. au fost transmise persoanelor sus menționate, fără un careva temei juridic în proprietate loturile de teren nominalizate, care aparțineau cu drept de proprietate autorității publice locale a Primăriei or. Strășeni, cauzând astfel o daună materială în sumă de 58 058 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Priguza C. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 329 alin. (1) Cod penal, *neglijența în serviciu, adică, neîndeplinirea corespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, care a cauzat daune în proporții mari intereselor publice.*

2.1.1. Severin-Barac T., fiind persoană publică, activând în funcția de specialist pentru reglementarea proprietății publice în cadrul Primăriei or. Strășeni, fiind numită în această funcție în baza dispoziției nr. 63-C din 16.08.2010 a Primarului or. Strășeni, Priguza C., care fiind responsabilă conform obligațiilor de serviciu de organizarea lucrărilor pentru reglementarea regimului funciar pe teritoriul or. Strășeni, precum și în mod prioritar fiind responsabilă cu ținerea cadastrului funciar și pregătirea, înregistrarea și eliberarea în modul stabilit de lege a documentelor juridice posesorilor funciari, a eliberat și semnat contrar atribuțiilor sale de serviciu prin înscrierea în documente oficiale a unor date vădit false în următoarele circumstanțe:

Titlul de autentificare a dreptului deținătorului pe terenul cu cod cadastral nr. 8001103.024 pe numele cet. Istrati V. care este soacra sa, despre care cunoștea cu certitudine că, nu a deținut niciodată și folosit lotul de teren cu suprafața de 0,1437 ha, cu destinația grădini din regiunea „Roșcani”, a indicat temeiul juridic al eliberării, decizia nr. 3.3 din 17.03.1993 a Primăriei or. Strășeni, care de fapt nu exista la momentul eliberării titlului în Primăria or. Strășeni și nici la arhivele de toate nivelurile unde astfel de acte ar fi necesar să se păstreze și a indicat eronat și ilegal că, titlul de teren nominalizat ca fiind înregistrat cu nr. 200 din 24.03.1993 în Registrul cadastral al deținătorilor de teren, pe care l-a eliberat la 15.04.2011;

Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu cod cadastral nr. 8001103.025 pe numele cet. Severin A., care este socrul său, despre care cunoștea cu certitudine că, nu a deținut niciodată și folosit lotul cu suprafața de 0,1437 ha, cu destinația grădini din regiunea „Roșcani”, a indicat temeiul juridic al eliberării, decizia nr. 3.3 din 17.03.1993 a Primăriei or. Strășeni, care de fapt nu exista la momentul eliberării titlului în Primăria or. Strășeni și nici la arhivele de toate nivelurile unde astfel de acte ar fi necesar să se păstreze și a indicat eronat și ilegal că, titlul de teren nominalizat ca fiind înregistrat cu nr. 404 din 24.03.1993 în Registrul cadastral al deținătorilor de teren, pe care l-a eliberat la 15.04.2011;

Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu cod cadastral nr. 8001103.016 pe numele cet. Munteanu V., despre care cunoștea că certitudine că nu a deținut niciodată și folosit lotul cu suprafața de 0,2062 ha, cu destinația grădini din regiunea „Roșcani”, a indicat temeiul juridic al eliberării, decizia nr. 3.5 din 24.03.1993 a Primăriei or. Strășeni, care de fapt nu exista la momentul eliberării titlului în Primăria or. Strășeni și nici la arhivele de toate nivelurile unde astfel de acte ar fi necesar să se păstreze și a indicat eronat și ilegal că, titlul de teren nominalizat ca fiind înregistrat cu nr. 932 din 24.03.1993 în Registrul cadastral al deținătorilor de teren, pe care l-a eliberat la 22.04.2011;

Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu cod cadastral nr. 8001103.018 pe numele cet. Istrati Eu., care este sora soacrei sale Istrati V., despre care cunoștea că certitudine că, nu a deținut niciodată și folosit lotul cu suprafața de 0,2166 ha, cu destinația grădini din regiunea „Roșcani”, a indicat temeiul juridic al eliberării, decizia nr. 3.5 din 24.03.1993 a Primăriei or. Strășeni, care de fapt nu exista la momentul eliberării titlului în Primăria or. Strășeni și nici la arhivele de toate nivelurile unde astfel de acte ar fi necesar să se păstreze și a indicat eronat și ilegal că titlul de teren nominalizat ca fiind înregistrat cu nr. 933 din 24.03.1993 în Registrul cadastral a deținătorilor de teren, pe care l-a eliberat la 22.04.2011;

Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu cod cadastral nr. 8001103.015 pe numele cet. Sirețanu F., despre care cunoștea cu certitudine că, nu a deținut niciodată și folosit lotul cu suprafața de 0,1474 ha, cu destinația

grădini din regiunea „Roșcani”, a indicat temeiul juridic al eliberării, decizia nr. 3.5 din 24.03.1993 a Primăriei or. Strășeni, care de fapt nu exista la momentul eliberării titlului în Primăria or. Strășeni și nici la arhivele de toate nivelurile unde astfel de acte ar fi necesar să se păstreze și a indicat eronat și ilegal că, titlul de teren nominalizat ca fiind înregistrat cu nr. 46 din 24.03.1993 în Registrul cadastral al deținătorilor de teren, pe care l-a eliberat la 15.06.2011;

Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu cod cadastral nr. 8001103.014 pe numele cet. Sevrin V., despre care cunoștea cu certitudine că nu a deținut niciodată și folosit lotul cu suprafața de 0,1475 ha, cu destinația grădini din regiunea „Roșcani”, a indicat temeiul juridic al eliberării, decizia nr. 3.5 din 24.03.1993 a Primăriei or. Strășeni, care de fapt nu exista la momentul eliberării titlului în Primăria or. Strășeni și nici la arhivele de toate nivelurile unde astfel de acte ar fi necesar să se păstreze și a indicat eronat și ilegal că titlul de teren nominalizat ca fiind înregistrat cu nr. 28 din 24.03.1993 în Registrul cadastral al deținătorilor de teren, pe care l-a eliberat la 15.06.2011.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Severin - Barac T. a comis infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal, *falsul în acte publice, adică, înscrierea de către o persoană public în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interese personale.*

2.1.2. Tot ea, a fost învinuită că, la 23.04.2011 deținând funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar în cadrul primăriei or. Strășeni, având conform fișei de post ca atribuții de serviciu: perfectarea, înregistrarea și eliberarea în modul stabilit de lege a documentelor juridice posesorilor funciari, intenționat, din interese personale, prin redactarea și aplicarea semnăturii ce-i aparține, a întocmit și eliberat cet. Tozlovan A. un document oficial cu date vădit false și anume: Extrasul din Registrul Cadastral al Primăriei or. Strășeni, nr. 40 din 23.04.2011 prin care se certifica faptul că în Registrul Cadastral, la pag. 223, cu nr. 2035, din 24.02.1994, în baza Deciziei Primăriei nr. 3.5 din 24.03.1993 a fost trecut în calitate de proprietar asupra terenului cu suprafața totală de 0,30 ha cet. Tozlavan A., când de fapt conform Registrului titularilor funciari vol. - III, la care se face trimitere în extrasul sus menționat, la pag. 223 nu sunt careva înscrieri iar Consiliul Primăriei or. Strășeni nici nu s-a întrunit la 24.03.1993, pentru a adopta careva decizii. Totodată prin actul nr.142 din 16.02.2012 eliberat de șeful Serviciului arhivă Strășeni se certifică că, conform fondului 29, inventar al Primăriei or. Strășeni, nu figurează decizia nr. 3.5 din 24.03.1993.

Astfel, acțiunile lui Severin-Barac T. au fost încadrate conform art. 332 alin. (1) Cod penal, *fals în acte publice, adică, înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale.*

2.2. Priguza C. a fost învinuit de faptul că, exercitând funcția de primar al or. Strășeni, fiind o persoană publică și totodată o persoană cu funcție de răspundere, căreia prin alegere și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, având scopul de a favoriza procurarea terenului de proprietate publică cu cod cadastral nr. 8001106117, cu suprafața de 1, 1147 ha, amplasat în or. Strășeni, str. Chișinăului, de către S.R.L. „Geinfosistem”, la un preț diminuat fără scoaterea la licitație, și-a depășit atribuțiile sale de serviciu, soldate cu urmări grave, exprimate prin cauzarea prejudiciului în proporții deosebit de mari bugetului unității administrativ-teritoriale a Primăriei or. Strășeni, în următoarele circumstanțe:

Prin decizia Consiliului orășenesc Strășeni nr. 9/09.7 din 05.06.2008, la 10.12.2008, Primăria or. Strășeni, în persoana primarului, Priguza C., a încheiat contractul de vânzare-cumpărare prin care a fost înstrăinat către SRL „Geinfosistem”, terenul cu suprafața de 1 ha, situat în or. Strășeni, str. Chișinăului, (nr. cadastral 8001106082), la prețul de 1 040 000 lei. Pe terenul vizat SRL „Geinfosistem” a efectuat construcția garajului cu suprafața de 766,1 m², (nr. cadastral 8001106.082.01) și două edificii cu suprafața de 272,1 m² și 134,7 m² (nr. cadastrale 8001106.082.02, 8001106.82.03), aceste bunuri imobile fiind înregistrate în Registrul bunurilor imobile la 12.05.2011, în temeiul procesului-verbal de recepție nr. 004 din 17.02.2011.

În pofida faptului că, pe terenul cu cod cadastral nr. 8001106.117, cu suprafața de 1, 1147 ha, amplasat în or. Strășeni, str. Chișinăului, adiacent terenului cu cod cadastral nr. 8001106082, nu erau amplasate careva bunuri imobile, care ar fi aparținut cu drept de proprietate SRL „Geinfosistem” întreprinderea în cauză, în persoana directorului Munteanu T., a depus la 29.04.2010 la Primăria or. Strășeni, o cerere prin care a solicitat privatizarea terenului cu cod cadastral nr. 8001106.117, ca fiind aferent construcțiilor cadastrale nr. 8001106.082.01, 8001106.082.02 și 8001106.82.03.

Cererea respectivă nu a fost însoțită de copiile actelor obligatorii, prevăzute de anexa nr. 1 al Regulamentului cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente, aprobat prin HG nr. 1428 din 16.12.2008 și anume: copia certificatului înregistrării de stat a întreprinderii solicitante, copia autenticată a extrasului din Registrul bunurilor imobile cu anexarea copiilor documentelor în baza cărora a fost înregistrat bunul dat, doar fiind anexat planul geometric al terenului cu cod cadastral nr. 8001106.117, care includea în sine și terenul cu cod cadastral nr. 8001106.082 cu suprafața de 1 ha, care deja conform destinației sale, era aferent construcțiile cu coduri cadastrale nr. 8001106.082.01, 8001106.082.02 și

8001106.82.03, respectiv, acest plan geometric a fost aprobat ilegal de către primarul or. Strășeni, Priguza C.

Astfel, primarul or. Strășeni, Priguza C., depășindu-și intenționat limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, urmărind scopul favorizării procurării terenului cu cod cadastral nr. 8001106117, ca fiind aferent bunurilor amplasate pe terenul cu cod cadastral nr. 8001106.082, în favoarea SRL „Geinfosistem”, contrar prevederilor pct. 3) al HG nr. 1428 din 16.12.2008, prin care a fost aprobat ”Regulamentului cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente”, conform căruia, terenul aferent reprezintă suprafața de teren pe care sunt amplasate nemijlocit bunurile imobile (construcții) și contrar art. 77 alin. (5) al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, cunoscând că terenul în cauză nu putea fi catalogat ca fiind aferent și urma a fi vândut la licitație, a emis dispoziția nr. 115 din 18.10.2010, unde la întrebarea cu nr. 7 pe ordinea de zi a ședinței consiliului a fost inclusă chestiunea cu privire la vânzarea lotului de teren cu nr. cadastral 8001106117 ca fiind aferent în favoarea SRL „Geinfosistem”. La ședința consiliului or. Strășeni din 22.10.2010, întrebarea în cauză nu a întrunit numărul necesar de voturi din care cauză a fost respinsă.

Ulterior, la solicitarea consilierului Diaconu P. subiectul vizat, repetat a fost inclus în ordinea de zi a ședinței Consiliului or. Strășeni din 21.12.2010, raportor fiind primarul or. Strășeni, Priguza C., care urmărindu-și în continuare scopul de favorizare la vânzarea terenului cu cod cadastral nr. 8001106117, cu suprafața de 1,1147 ha, ca fiind aferent obiectivelor private a SRL „Geinfosistem”, a solicitat consilierilor prezenți, aprobarea vânzării terenului nominalizat, în acest context prezentând scrisoarea Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 36/01-08/2257 din 05.11.2010, prin care a dus în eroare consilierii în vederea aprobării vânzării lotului de teren aferent cu suprafața de 1,1147 ha, încredințându-i că această tranzacție este legală, iar terenul este antrenat în procesul tehnologic și în așa mod a încercat să ascundă caracterul ilegal vânzării care urma să fie adoptată prin decizia Consiliului or. Strășeni.

În consecință, prin decizia Consiliului orașenesc Strășeni nr. 31/20 din 21.12.2010, s-a decis vânzarea în favoarea SRL „Geinfosistem”, a terenului cu suprafața de 1,1147 ha (nr. cadastral 8001106117), din or. Strășeni, str. Chișinăului, la prețul normativ de 287 987 lei, pe când acesta în conformitate cu prevederile art. 77 alin. (3) și (5) din Legea privind administrația publică locală și art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, urma a fi vândut la licitație cu strigare, cu prețul nu mai mic de 1 439 933 lei, calculat potrivit anexei la Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului.

Astfel, Priguza C. a fost învinuit că, prin acțiunile sale intenționate a cauzat urmări grave, exprimate prin cauzarea prejudiciului în proporții deosebit de mari bugetului unității administrativ-teritoriale a Primăriei or. Strășeni, în sumă de 1 439 933 lei.

Acțiunile lui Priguza C., au fost calificate conform art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, *excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică, săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat urmări grave, intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.*

2.3. Tot el, prin rechizitoriu a fost învinuit că, fiind numit prin hotărârea Judecătoriei r-lui Strășeni din 21.06.2007, prin care a fost validat mandatul ultimului, în funcția de primar al or. Strășeni, fiind persoană cu demnitate publică, căreia, într-o instituție a administrației publice locale, i-au fost acordate permanent, prin stipularea legii și prin alegere, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, încălcând prevederile art. 22 alin. (1) lit. lit. a), b), c), d) și f) din Legea nr. 158-XVI din 04.07.2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public, a comis abuz de serviciu în următoarele împrejurări: contrar art. 26 al Legii 159-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prin emiterea dispoziției 82-C a Primarului or. Strășeni din 15.10.2008, a angajat-o pe soția sa, Priguza M. în funcție de specialist pentru elaborarea și implementarea proiectelor investiționale, care nu era prevăzută de statele de personal și a activat în această funcție până la 22.02.2010.

În perioada 15.10.2008-22.02.2010, în baza tabelor de evidență a timpului de muncă lui Priguza M., i-a fost calculat și achitat salariu în sumă totală de 63 189,82 lei.

De menționat că, conform deciziei Colegiului Civil și Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău din 21.01.2010, în cauza nr. 3r-26/10 s-a decis anularea ca fiind ilegală a dispoziției primarului or. Strășeni nr. 82-C din 15.10.2008, cu privire la numirea în funcție a cet. Priguza M., cu toate acestea, Priguza C. la 22.02.2010, a emis dispoziția nr. 03-C, conform căreia s-a dispus desfacerea contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, din motivul reducerii numărului de personal, încheiat cu Priguza M., specialist pentru atragerea investițiilor și proiectelor investiționale, începând cu 19.02.2010, iar la 23.02.2010, a emis dispoziția nr. 10 conform căreia s-a dispus acordarea d-nei Priguza M. indemnizației unice egală cu 6 salarii medii lunare și o indemnizație de șomer egală cu un salariu mediu lunar, în legătură cu reducerea unității de specialist pentru atragerea investițiilor și proiectelor investiționale.

Acțiunile lui Priguza C. au fost calificate conform art. 327 al.(2) lit. b) Cod penal, *abuz de serviciu, adică, folosirea intenționată de către o persoană publică a*

situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, cu cauzarea daunelor în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice.

2.4. Tot el, a fost învinuit de faptul că, fiind numit prin hotărârea Judecătorei r-lui Strășeni din 21.06.2007, prin care a fost validat mandatul ultimului, în funcția de primar al orașului Strășeni, fiind persoană cu demnitate publică, căreia, într-o instituție a administrației publice locale, i-au fost acordate permanent, prin stipularea legii și prin alegere, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiindu-i încredințate bunurile statului în administrarea sa, contrar prevederilor art. 29 alin. (1) lit. g) din Legea 436 din 28.12.2006, privind administrația publică locală; încălcând prevederile art. 22 alin. (1) lit. a), b), c), d) și f) din Legea nr. 158- XVI din 04.07.2008, privind funcția publică și statutul funcționarului public, a comis delapidarea averii străine în următoarele împrejurări:

La situația din 01.01.2011, la balanța Primăriei or. Strășeni erau înregistrate 5 unități de transport, printre care și automobilul de marca/model "Briliance BS6", cu n/î ST AQ 405, acesta fiind procurat de la firma „Lundas-Trans” SRL, în baza contractului nr. 24 de achiziționare a bunurilor materiale din 30.03.2009 și facturii fiscale seria DS nr. 263180 din 13.04.2009.

Automobilului menționat se afla la dispoziția fostului primar Priguza C., care și deținea tichetele de alimentare cu combustibil eliberate de contabilitatea primăriei pentru automobil. Responsabil de automobilul dat fiind angajatul Primăriei or. Strășeni, Trifan P. care de asemenea era și conducătorul acestuia.

Priguza C., din momentul procurării automobilului menționat, folosindu-se de situația de serviciu, în perioada 13.04.2009 și până la 28.06.2011, administrând tichetele de benzină eliberate de contabilitatea primăriei pentru automobilul menționat, întru însușirea bunurilor statului - exprimate tichetele de benzină, a dat indicații șoferului Trifan P. privind includerea în foile de parcurs a datelor neveridice, privind distanța parcursă de automobil, adică majorând distanța până la 47 085 km, sau cu 25 344 km, mai mult față de datele indicate de vitezometrul automobilului de marca/model „Briliance BS6”, cu n/î ST AO 405, care era de 21 741 km, astfel, prin majorarea a 25 344 km în foile de parcurs, Priguza C. fiind învinuit că, a însușit bunurile încredințate în administrarea sa în cantitate de 2 407 litri de combustibil, în sumă de 26 477 lei.

Acțiunile lui Priguza C. au fost calificate conform art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, *delapidarea averii străine, adică, însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu folosirea situației de serviciu, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

2.5. Priguza C. a fost învinuit de faptul că, la începutul verii anului 2009, deținând funcția de primar a or. Strășeni și cunoscând faptul că, soția sa Priguza

M. urmărește scopul efectuării unei vizite în Republica Polonă, contrar Regulamentului privind completarea, păstrarea și evidența carnetelor de muncă - Anexa nr. 1 a HG nr. 1449 din 24.12.2007, în una din zile, ultima prezentându-i la serviciu parțial completată imprimanta carnetului de muncă seria AB 041125, procurată de ea ilegal în schimbul unei sume bănești de la „Piața Centrală”, mun. Chișinău, intenționat a executat la pag. 10, 11 a carnetului prezentat, semnătura ex-primarului or. Strășeni, Botnari V. și a aplicat ștampila primarului or. Strășeni existentă la acel moment în schimbul ștampilei vechi și a eliberat carnetul nominalizat spre folosință soției sale pentru a fi prezentat la Ambasada Republicii Polone, cu sediul în mun. Chișinău, în condițiile în care în carnetul respectiv se afla informația denaturată printre care și faptul că, a fost eliberat titlarei la 07.12.1999, iar un asemenea carnet de muncă cu seria AB 0451125, *de facto*, se afla eliberat oficial de către I.M.S.P. Spitalul r-lui Nisporeni la 21.04.2008, de unica întreprindere „TehnoDesign&K0” S.R.L., abilitată prin HG RM nr. 707 din 28.07.1997, cu drept de confecționare și distribuire a carnetelor de muncă.

Astfel, acțiunile lui Priguza C. au fost calificate conform art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, *confecționarea și deținerea documentelor oficiale false care acordă drepturi, săvârșită de două și mai multe persoane.*

2.5.1. Priguza M., la începutul verii anului 2009, urmărind scopul efectuării unei vizite în Republica Polonă s-a deplasat în mun. Chișinău „Piața Centrală”, unde în schimbul unei sume bănești a procurat pentru sine de la o persoană necunoscută imprimanta unui carnet de muncă cu seria AB 0451125, în condițiile în care un asemenea carnet de muncă cu seria AB 0451125, se afla de facto, eliberat oficial de către I.M.S.P. Spitalul r-lui Nisporeni la 21.04.2008, de unica întreprindere „TehnoDesign&K0” S.R.L. abilitată prin HG RM nr. 707 din 28.07.1997, cu drept de confecționare și distribuire a carnetelor de muncă.

Revenind la domiciliu nominalizat, prin intermediul unei persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, a organizat efectuarea unor înscrisuri în respectivul carnet de muncă la pag. 1, 2, 4, 5 și respectiv 10,11, unde în cele din urmă a introdus informație cu conținut denaturat precum că, ar deține grad de calificare rangul III, consilier clasa I, în baza unei Dispoziții a Primăriei or. Strășeni nr. 28 din 15.02.2000, deși în realitate există o altă Dispoziție cu nr.28-C din 15.02.2000, cu privire la concediul de odihnă acordat (d-nei Pleșca T.), după care tot ea, în scopul realizării intenției infracționale executând intenționat semnăturile de la rubrica „Conducătorul unității” și cea a „Titularului”, din carnetul de muncă s-a deplasat la sediul Primăriei or. Strășeni, situat pe str. M. Eminescu, 32, unde la prezentat primarului Priguza C., care, contrar Regulamentului privind completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă - Anexa nr. 1 aprobat prin HG nr. 1449 din 24.12.2007, executând la pag. 10, 11 semnătura ex-primarului or. Strășeni, Botnari V., a aplicat ștampila primarului

or. Strășeni, existentă la acel moment, substituind-o pe cea veche și eliberat carnetul nominalizat spre folosință, în condițiile în care în carnetul respectiv se afla informație denaturată că a fost eliberat titularului la 07.12.1999, perioadă în care Priguza C. nu a activat ca primar.

Ulterior, Priguza M. continuând acțiunile infracționale, cu scopul perfectării vizei a prezentat acel carnet de muncă, drept autentic la Ambasada Republicii Polone, cu sediul în mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 101.

Astfel, prin acțiunile sale Priguza M., intenționat a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi și eliberează de obligații*.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul, avocatul Lozan O. în numele inculpatului Priguza C., avocatul Tărsîna V. în numele inculpatei Severin-Barac T., avocatul Antoci M. în numele inculpatei Priguza M., reprezentantul primăriei or. Strășeni, Moroșanu V. și apel suplimentar, procurorul de nivelul Curții de Apel, care au solicitat:

- *procurorul*, casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Priguza C.:

- în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani;

- în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, prin cumul parțial, a-i stabili pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu amendă în mărime de 3 000 unități convenționale, adică 60 000 lei și privarea de dreptul de a ocupa funcții cu demnitate publică pe un termen de 5 ani.

Disponerea încasării în folosul statului de la inculpatul Priguza C., a prejudiciului cauzat în urma infracțiunilor comise în sumă de 63 189,82 lei (art. 327 alin. (2) lit. b), 26 477 lei (art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, 1 151 947 lei (art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal).

În motivarea apelului declarat acuzatorul de stat a invocat că, la emiterea sentinței în partea achitării lui Priguza C. conform învinuirilor în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d), 361 alin. (2) lit. b), 327 alin. (2) lit. b) și art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, instanța de fond a dat dovadă de lipsă de imparțialitate la judecarea cauzei și a împiedicat stabilirea adevărului, iar cercetarea judecătorească s-a produs cu încălcarea prevederilor art. 24 alin. (4), 100 alin. (1), 314 alin. (2), 317 alin. (2), 376 Cod de procedură penală, deoarece toate probele acuzării au combătut versiunile inculpatului în ședința de judecată, iar instanța nu a luat în

considerație probele în ansamblu, ci s-a bazat exclusiv pe declarațiile inculpatului.

Instanța eronat a apreciat circumstanțele cauzei și faptele prejudiciabile care în mod direct se află în coraport cu vinovăția inculpatului ca subiect al infracțiunii.

Episodul învinuirii aduse în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Instanța greșit a interpretat acțiunile inculpatului, motivând că lipsește intenția, interesul material și interesul personal, constatând în cadrul cercetării judecătorești că inculpatul înainte de a semna dispoziția de angajare nr. 82 -C din 15.10.2008, cunoștea despre interdicțiile stipulate în art. 26 al Legii 159-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, pe lângă aceasta, angajata Priguza M. este soția lui, salariul primit de către Priguza M. a fost utilizat în interesele familiei sale, mai mult ca atât, funcția de specialist pentru elaborarea și implementarea proiectelor investiționale nu exista în statele de personal, fapt constatat în cadrul actului reviziei economico-financiare tematice la Primăria or. Strășeni, deoarece conform statelor de personal instituite, conform deciziei consiliului local, a fost instituită funcția de specialist pentru atragerea investițiilor și proiectelor investiționale.

În acțiunile lui Priguza C. persistă toate elementele infracțiunii de abuz de serviciu și intenția - exprimată prin faptul semnării dispoziției și angajarea soției sale în subordinea sa, cunoscând de restricțiile Legii nr. 159-XVI din 04.07.2008, interesului material - care se exprimă prin faptul achitării salariului din bugetul primăriei pentru funcția neexistentă și utilizării banilor publici în interesul familiei sale, au fost probate de către partea acuzării în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești.

Decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 24.04.2012, confirmă suplimentar acțiunile ilicite ale primarului Priguza C., anulând dispoziția de angajare a cet. Priguza M., ceia ce denotă că actul administrativ emis de persoana cu funcție de demnitate publică, a fost contrar Legii.

Episodul învinuirii aduse în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

În cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești incontestabil s-a constatat că însăși primarul Priguza C. primea toate tichetele la combustibil pentru automobilul de marca/model "Briliance BS6" cu n/î ST AQ 405, de la șoferul Trifan P., care în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești a confirmat că la indicația primarului Priguza C., după primirea tichetelor de combustibil din contabilitate le transmitea toate inculpatului și la indicația inculpatului el acționat la întocmirea foilor de parcurs cu indicarea datelor denaturate în ele cu privire la consumul majorat a automobilului. Însăși în declarațiile sale martorul Trifan P. a invocat că inculpatul Priguza C. i-a indicat lui că, în foile de parcurs să fie menționat consumul lunar a automobilului de marca/model "Briliance BS6"

cu n/î STAQ 405, în cantitate de 200 litri, indiferent de faptul dacă ele real au fost consumate sau nu. Diferența între datele vitezometrului și cu foile de parcurs s-au datorat nemijlocit indicațiilor criminale ale primarului.

În conformitate cu actele de revizie economico-financiară tematică efectuate la Primăria or. Strășeni pe perioada 2007-2010, în perioada 13.04.2009-20.06.2011, Priguza C. conform foilor de parcurs a efectuat 47 085 km, sau cu 25 344 km mai mult față de datele indicate de către vitezometrul automobilului menționat. Acest fapt se confirmă și prin declarațiile martorului Casian V. și Șestacovschi A., care au confirmat diferența între vitezometru și foile de parcurs, precum și cauzarea prejudiciului Primăriei or. Strășeni.

Martorii invocați de către instanță, Enachi D. și Jerghi V., au relatat asupra procedurii de eliberare a tichetelor de combustibil și au confirmat că în cazul lipsei semnăturii primarului și ștampilei Primăriei pe bonurile de consum și foile de parcurs, tichetele de combustibil nu se eliberau, ce atestă faptul că, tichetele erau în administrarea inculpatului Priguza C. și ultimul cunoștea despre diferența dintre vitezometru și înscrierile în foile de parcurs, fapt confirmat și de către martorul Trifan P.

Pe lângă declarațiile martorilor, vina în cele incriminate lui Priguza C. se confirmă prin mijloace materiale de probă cum sunt: - copia autenticată a Hotărârii Judecătoreie Strășeni din 21.06.2007, privind validarea mandatului de primar al or. Strășeni a cet. Priguza C.; actul reviziei economico - financiare tematică din 09.09.2011, efectuate la Primăria or. Strășeni pe perioada 2007 - 2011 efectuate de către DGCR a CCCEC, procesul-verbal din 29.06.2011, de predare-primire a bunurilor aflate în gestiune persoanelor cu funcții de demnitate publică în legătură cu expirarea termenului de exercitate a mandatului de primar și viceprimar; bonul de consum nr. 3 din luna iunie 2009 până la 29.06.2011; foile de parcurs seria și nr.: BA 894623, BA 894625, BA 8946236, BA 894628, BA 894629, BA 894630, BA 894632, BA 894635, BA 894636, BA 894637, BA 894638, BA 894639, BA 894640, BA 894641, BA 894644, BA 894646, BA 894647, BA 894649, BA 894652, BA 894654, BA 894656, BA 894657, BA 894659, BA 894660, BA 894662, BA 894663, BA 894664, BA 894667, BA 894669, BA 894670, BA 894672, BA 894673, BA 894685, BA 894688, BA 894690, BA 894694, BA 894697, BA 894699, BA 894700, BA 894701, BA 894703, BA 894705, BA 894707, BA 894709, BA 894711, BA 894714, BA 894717, BA 894719, BA 894721, BA 894723, BA 894725, BA 894727, BA 894729, BA 894732, BA 894733, BA 894736, BA 894739, BA 894741, BA 894743, BA 894745, BA 894748, BA 894749, BA 894752, BA 894753, BA 894756, BA 894757, BA 894760, BA 894761, BA 894763, BA 894765, BA 894767, BA 894769, BA 894772, BA 894773, BA 894774, BA 894779, BA 894780, BA 894782, BA 894784, BA 894786, BA 894787, BA 894791, BA 894794, BA 894799, BA 894803, BA 894805, BA 894807, BA 894808, BA 894812, BA 894816, BA 894818, BA 894819, BA 894822, BA 894824, BA 894826, BA 894828, BE

151013, BE 151014, BE 151016, BE 151018, BE 151019, BE 151021, BE 151022, BE 151024, BE 151028, BE 151031, BE 151032, BE 151037, BE 151040, BE 151043, BE 151047, BE 151050, BE 151053, BE 151056, BE 151059, BE 151062, BE 151064, BE 151068, BE 151069, BE 151073, BE 151077, BE 151080, BE 151083, BE 151086, BE 151089, BE 151093, BE 151095, BE 151097, BE 151099, BE 151100, BE 151102, BE 151104, BE 151106, BE 151107, BE 151110, BE 151112, BE 151113, BE 151115, BE 151128, BE 151132, BE 151134, BE 151136, BE 151138, copia actului lucrărilor efectuate fără număr din 29.06.2011, eliberat de către "Lundas Trans" SRL, Primăriei or. Strășeni, copia autenticată a dispoziției nr. 14 din 01.01.2010; parcursul limită și consumul de carburanți limită pentru automobilul de marca "Brilliance", în anul 2010; specificația privind consumul de combustibil al automobilului de marca/model "Brilliance BS6", eliberat de către "Lundas Trans" SRL.

Episodul învinuirii aduse în baza art. 328 alin.(3) lit. d) Cod penal

Instanța nu a luat în considerație însăși declarațiile inculpatului Priguza C., care fiind recunoscut și audiat în cadrul urmăririi penale în calitate de bănuit ulterior învinuit iar în instanță de judecată în calitate de inculpat, la întrebarea adresată de către procuror cine a emis dispoziția cu nr. 115, cu privire la convocarea ședinței consiliului orașenesc Strășeni pentru 22.10.2010, unde pe ordinea de zi la pct. 7. a fost inclusă vânzarea lotului de teren cu suprafața de 1,1147 ha, ca fiind aferent către "Geoinfosistem" SRL, acesta a comunicat că, într-adevăr la 18.10.2010, prin dispoziția primarului a fost convocată ședința consiliului pentru 22.10.2010, în pct. 7. a ordinii de zi a fost inclusă întrebarea chestiuni funciare, ca raportor fiind Severin T. - specialist pentru reglementarea proprietății funciare, întrebare care a fost respinsă de către consilieri din care motive nu cunoaște.

De asemenea, fiindu-i adresată întrebarea dacă a cunoscut despre faptul că prin decizia nr.9/09.7 din 05.06.2008 în rezultatul licitației "Geoinfosistem" SRL, a procurat lotul de teren cu suprafața de 1 ha adiacent "Ialtop" SA și nu putea să pretindă la cumpărarea cu suprafața de 1,1147 ha, care contravine pct. 2.3) din Regulamentul privind vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente aprobat prin HG nr. 1428 din 16.12.2008, la care pretindea "Geoinfosistem" SRL prin scrisoarea din 29.04.2010, cu nr. de intrare 301, depusă la Primăria or. Strășeni, Priguza C. a comunicat că cunoaște astfel de situație.

Fiindu-i adresată lui Priguza C. întrebarea dacă pretinde că nu a cunoscut despre faptul că SRL „Geoinfosistem” a depus o cerere la Primărie privind cumpărarea terenului cu suprafața de 1,1147 ha, ca fiind aferent atunci din care considerente el a eliberat procura cu nr. 264 din 23.04.2010, pe numele angajatului SRL "Geoinfosistem", Șumleanski M. la o dată anterioară depunerii cererii de cumpărare de către firma dată.

Priguza C. a precizat că, a semnat procura dată pentru formarea bunului imobil al administrației publice locale și personal pe Șumleanski M. nu-l cunoaște.

Totodată instanța de judecată la adoptarea sentinței nu a ținut cont și nu a combătut prin careva argumente plauzibile *mijloacele materiale de probă anexate la materialele cauzei penale și cercetate în ședință de judecată care dovedesc de asemenea vinovăția inculpatului Priguza C. în comiterea infracțiunii incriminate.*

Analizând faptele expuse în ansamblu, se concluzionează că instanța de fond la adoptarea sentinței încalcând prevederile art. 101 Cod de procedură penală, nu a analizat probele prin colaborare, a demonstrat parțialitate, încalcând prevederile art. 33 alin. (2) Cod de procedură penală, prin care examinând unilateral probele prezentate de către partea apărării și inculpat, a lăsat fără examinare probele prezentate de către partea acuzării pe acest capăt.

Episodul învinuirii aduse în baza art. 361 alin.(2) lit. b) Cod penal

Instanța nu a luat în considerație însăși declarațiile inculpatei Priguza M. care a comunicat instanței că, este căsătorită cu inculpatul Priguza C. și locuiesc împreună în or. Strășeni. Din anul 1999 a fost angajată în primăria or. Strășeni în calitate de percepitor fiscal, unde activează în calitate de specialist pentru atragerea investițiilor. Referitor la carnetul de muncă a explicat că, în luna mai 2009, a primit invitația de la Ostrovschii V., vice-burgomister or. Derjeniovo din Polonia, unde a fost invitată în ospetie deoarece sunt foarte buni cunoscuți și ea anterior a mai fost în deplasări de serviciu, prezentându-se la Consulatul Poloniei în RM ca să se programeze pentru a primi viză și pentru perfectarea ei i s-a spus să prezinte un set de acte printre care și carnetul de muncă, atunci a mers și colectat actele necesare pentru perfectarea vizei unde la data indicată s-a prezentat la ghișeu unde a depus actele ce i s-au cerut, însă referitor la carnetul de muncă i s-a spus că trebuie să aibă carnet de muncă de tip nou având introduse date din carnetul vechi, de fapt ea avea carnet de tip nou însă se păstra în Secția Cadre a Primăriei or. Strășeni, însă în acea perioadă din motiv că, șefa secției cadre este unicul colaborator al acestei secții, care la fel deținea și funcția de secretară a consiliului orășenesc Strășeni, însă era în concediu și era plecată la odihnă peste hotarele RM. Atunci ea fiind nevoită, deoarece expira termenul de depunere a actelor pentru a primi viza, a procurat de la "Piața centrală" din mun. Chișinău blancheta unui carnet de muncă de tip nou cu seria AB numărul 0451125, după care a mers la serviciu unde a rugat-o pe secretara care eliberează certificate și duce evidența lor conform registrelor de evidență a populației Botnari E., să-i introducă datele în carnetul de muncă din carnetul de tip vechi.

Inculpata la faza de urmărire penală în prezența apărătorului său a comunicat că, *a intrat la primarul Priguza C. unde explicându-i situația i-a comunicat*

că a procurat carnet de muncă de la piață la care el i-a aplicat ștampila și a semnat carnetul de muncă din numele fostului primar Botnari Vl.

De menționat că, la întrebarea procurorului către inculpata Priguza M. ultima în fața instanței a declarat că, procesul-verbal de audiere este semnat de ea și a fost asistată de către apărător la audierea dată - însăși declarațiile inculpatului Priguza C., care a comunicat instanței că, din anul 2007 deține funcția de primar a or. Strășeni, iar ca angajată la funcția de specialist pentru atragerea investițiilor în cadrul Primăriei or. Strășeni activa soția sa Priguza M. În vara anului 2009, soția sa a primit invitație de la o Primărie dintr-o localitate din Polonia, iar pentru a pleca conform invitației era necesar de deschis viză în Polonia, unde adresându-se la consulatul Poloniei din RM, i s-a solicitat să prezinte și carnetul de muncă, însă dat fiind faptul că, în acea perioadă secretara consiliului era în concediu și era plecată la odihnă peste hotare, *acces la carnetele de muncă nu avea din care motiv Priguza M. a venit la el, cu un carnet de muncă de tip nou unde a solicita să-i facă duplicat, astfel, înscriind datele corecte ca, în carnetul de bază și el știind datele când a fost primită la serviciu și celelalte mențiuni fiind corecte a aplicat ștampila primăriei și a pus semnătura sa pe carnetul de muncă prezentat de către Priguza M.*

Totodată, instanța de judecată la adoptarea sentinței, nu a ținut cont și nu a combătut prin careva argumente plauzibile mijloacele materiale de probă anexate la materialele cauzei penale și cercetate în ședință de judecată, care dovedesc de asemenea vinovăția inculpatului Priguza C. în comiterea infracțiunii incriminate.

Deși acuzarea de stat, a prezentat în ședința de judecată probe pertinente și concludente, care au demonstrat cu certitudine vinovăția inculpatului Priguza C. în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de judecată nu le-a luat în considerație. Or, în cazul în care instanța de judecată examina amplu și obiectiv materialele și probele prezentate de către acuzare pe acest capăt, urma să statueze cu certitudine nu asupra faptului că acțiunile inculpatul Priguza C. nu întrunesc elementele infracțiunii, deoarece ultimul nu ar fi subiectul infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, inculpatul Priguza C. semnând pe carnetul de muncă pe numele soției sale și respectiv inculpatei Priguza M. în calitate de primar.

Subiectul infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, este persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani, nefiind necesară careva altă calitate specială. Or, reieșind din argumentarea instanței la adoptarea sentinței de achitare a lui Priguza C. pe capătul de acuzare prevăzut la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că ultimul nu este subiect al infracțiunii în cauză și respectiv fapta sa nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, urmează a se statua asupra faptului că în

cazul în care persoana are un statut special și respectiv acțiunile ilegale ale sale se încadrează în baza unei norme speciale, atunci ultimul adică inculpatul nu mai este subiect general, fapt ce este alogic și nicicum nu poate fi reținut în vederea argumentării unei sentințe de achitare.

- *procurorul (apel suplimentar)*, casarea acesteia în privința inculpatei Priguza M. și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și în temeiul art. 60 Cod penal, a o libera de răspunderea penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în privința sa.

În motivarea apelului suplimentar, acuzatorul de stat a invocat că, conform actului de învinuire, Priguza M. a fost învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal. În partea descriptivă a sentinței, instanța a constatat ca fiind dovedită vinovăția inculpatei Priguza M. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și descrie atât fapta infracțională cât și indicii calificativi corespunzători faptei incriminate, însă, în dispozitivul sentinței pronunțate, instanța de fond a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatei pentru comiterea faptei prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, fără a face o careva motivare cu referire la recalificarea faptei imputate.

Astfel, acuzarea a considerat că, în prezentul caz, motivarea soluției contrazice dispozitivul pronunțat, deoarece s-a constatat ca fiind corectă calificarea acțiunilor inculpatei Priguza M. în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și instanța nu a constatat careva temeiuri ce ar impune recalificarea acțiunilor acesteia.

- *avocatul Antoci M.* a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care procesul penal în privința lui Priguza M. să fie încetat, ținând cont de prevederile art. 251 Cod de procedură penală.

În motivarea apelului declarat avocatul a invocat că, cu sentința emisă nu este de acord, o consideră ilegală, neîntemeiată, la pronunțarea căreia au fost ignorate argumentele aduse privind încălcarea prevederilor legislației procesuale.

Astfel, inculpata Priguza M. pe parcursul urmăririi penale, precum și în instanța de judecată vinovăția în cele incriminate nu a recunoscut-o, iar ținând cont de faptul că au fost încălcate prevederile legislației procesuale penale în vigoare, de către avocatul Panuș L. în conformitate cu prevederile art. 346 Cod de procedură penală, a fost înaintată cererea de încetare a procesului penal pe motivul existenței altor circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală și anume, insistând asupra încălcării termenului de înaintare a învinuirii, conform prevederilor art. 63 Cod de procedură penală.

Ulterior, prin sentința Judecătorei Strășeni din 08.06.2012, a fost admisă cererea pe motivul încălcării prevederilor art. 63 alin. (2) Cod de procedură penală, iar prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21.11.2012, sentința menționată a fost casată, cauza fiind remisă la o nouă judecare în instanța de fond, invocând că, prematur s-a ajuns la concluzia despre încălcarea normei procesual-penale.

Deoarece învinuirea inculpatei Priguza M. i-a fost înaintată în anul 2009, ținând cont de art. 24 Cod de procedură penală, principiul contradictorialității și al egalității părților în drepturi în procesul penal, raportat la prevederile art. 63 Cod de procedură penală, termenul de 3 luni este un termen de care trebuie să țină cont procurorul, căruia îi aparține dreptul și obligația de punere sub învinuire. Iar dacă nu se întreprinde această acțiune procesuală, după expirarea lui apare dreptul bănuitului de a solicita scoaterea sa de sub urmărire penală. Acest drept reiese și din prevederile art. 230 Cod de procedură penală, care prevede că, nerespectarea termenului impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat, în cazul dat a ordonanțelor de punere sub învinuire.

- *reprezentantul părții civile, Primăria or. Strășeni*, casarea acesteia în partea în care a fost respinsă pretenția cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 26 477 lei și 63 189,82 lei din contul inculpatului Priguza C. în beneficiul Primăriei or. Strășeni și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, cu dispunerea admiterii acțiunii înaintate.

În motivarea apelului declarat reprezentantul părții civile a invocat că, conform materialelor cauzei, învinuirea lui Priguza C. în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, s-a stabilit o diferență în consumul real de benzină și cel menționat în bonurile de consum. Volumul total de combustibilului, care a fost primit de Priguza C., dar care nu a fost utilizat la automobilul de marca "Brilliance" cu n/î STAQ 405, constituie 2 407 litri, ceea ce formează suma de 26 477 lei (prețul calculat al benzinei).

Totodată, conform materialelor cauzei de învinuire a lui Priguza C. în baza art. 327 alin. (2) Cod penal, s-a stabilit că, contrar legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Priguza C. a angajat în calitate de funcționar public, în cadrul Primăriei or. Strășeni pe soția sa, Priguza M. Pentru perioada care a activat în Primăria or. Strășeni, d-nei Priguza M. i-au fost achitate sub formă de salariu, indemnizații și premii, suma de 63 189,821 lei, fapt ce constituie un prejudiciu considerabil de mare pentru Primăria or. Strășeni și necesită a fi restituit.

- *avocatul Lozan O.*, casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare a lui Priguza C., invocând că, în partea motivantă a sentinței, în ceea ce privește învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. a)

Cod penal, lipsesc cu desăvârșire raționamentele instanței de fond, care ar indica indubitabil la vinovăția inculpatului.

Inculpatul a explicat și în cadrul urmăririi penale și în ședințele de judecată că, în perioada în care activa în calitate de primar al or. Strășeni, mai mulți locuitori ai orașului s-au adresat lui în privința actelor ilicite comise de către reprezentantul "Ionel" SRL, Sîrcu I. și anume: pentru a conecta gospodăriile la apeductul central de aprovizionare cu apă, ultimul colecta ilicit sume de bani, care ajungeau și la 4 000 lei, fără a le elibera acestora bonuri de plată sau deviz de cheltuieli.

La cerințele inculpatului față de Sîrcu I. de a înceta acțiunile ilegale, acesta nu a reacționat și de aceasta s-a văzut nevoit să depună la CCCEC o plângere, în urma căreia Sîrcu I. a fost amendat, anume din acest motiv ultimul împreună cu colaboratorii CCCEC au pus la cale o schemă pentru a-i organiza lui Priguza C. o provocare de luare de mită. Despre corupere pasivă sau pretindere, extorcare, acceptare a cărorva sume bănești de la Sîrcu I. nici nu poate fi vorba, iar acest fapt a fost demonstrat în ședințele de judecată, însă instanța de fond nici nu le-a luat în seamă și nici nu a făcut referire la aceste lucruri.

În raportul de expertiză, este menționat faptul că semne a amprentelor lui Priguza C. nu s-au depistat și nici depuneri de substanță specială fluorescentă.

La fel, în procesul-verbal de percheziție corporală din 24.01.2011 și în cel de percheziție a automobilului de serviciu, precum și în cel de percheziție a biroului din Primăria or. Strășeni, se menționează că surse bănești ce nu-i aparțineau, nu au fost găsite.

În lunile noiembrie - decembrie 2010, au fost emise ordine de plată pentru transferarea de pe contul Primăriei or. Strășeni în contul "Ionel" SRL, a sumelor ce se cuveneau pentru efectuarea lucrărilor.

Documentele de proprietate pe terenuri (titluri), Priguza C. le-a semnat numai după ce au fost semnate de inginerul cadastral al primăriei și secretarul consiliului Radu S., care a verificat numărul și data deciziei privind transmiterea în proprietate a terenului. Aceste acte se transmiteau pentru semnare în mapă specială pentru documentele ce urmau a fi semnate.

Semnăturile din planurile geometrice nu îi aparțin și o parte din extrasele din Registrul titularilor funciari au fost semnate de vice-primarul Caraman Gh. care a recunoscut la audieri că, semnăturile îi aparțin lui și ar fi falsificat semnătura sa și a semnat în locul său.

La 05.05.2012, Procuratura r-lui Strășeni a înaintat recurs cu nr. 2312 la Consiliul or. Strășeni privind anularea Titlurilor de Autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru 8 persoane. Prin decizia nr. 9 din iunie 2012 a Consiliului or. Strășeni, recursul a fost respins cu votul majorității consilierilor locali.

Până la moment nici un titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren nu a fost contestat în instanța de judecată ca fiind nul, prin urmare toate aceste titluri fiind valabile din punct de vedere juridic.

La pag. 36 alin. 6 al sentinței, instanța eronat a stabilit că, potrivit fișei postului de primar, în atribuțiile sale de serviciu intra și perfectarea, înregistrarea și eliberarea în modul stabilit de lege a documentelor juridice posesorilor funciari. De fapt, în cadrul cercetării judecătorești cu certitudine s-a stabilit că aceste atribuții revin inginerului cadastral al Primăriei și nicidecum primarului.

Totodată, instanța a stabilit și recunoaște că, persoanele cărora le-au fost eliberate titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren, au folosit aceste terenuri, ulterior adresându-se pentru perfectarea documentelor necesare și înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenurilor în cauză, pe care și le-au primit.

Instanța recunoaște că, Istrati V., Barac M. și Severin V., au fost achitați, iar în privința ui Munteanu V. s-a încetat urmărirea penală.

- *avocatul Tărsîna V. și inculpata Severin-Barac T.*, casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri achitare.

În apelul declarat, apelanții au menționat că, consideră eronată concluzia instanței de judecată, privind dovedirea vinovăției lui Severin-Barac T. de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (1) Cod penal, reieșind din faptul că, instanța de fond a stabilit cu certitudine că temei de eliberare a Titlurilor deținătorilor de teren pe numele persoanelor vizate în cauză a servit decizia Primăriei or. Strășeni nr. 3.5. din 24.03.1993, însăși deținătorii au fost indicați în cărțile șnuruite, care au dispărut din Primăria or. Strășeni, în circumstanțe nestabile.

Stabilind cu certitudine faptul existenței a 2 registre a titularilor funciari, reieșind din declarațiile inculpatei Severin-Barac T., a inculpatului Priguza C. cât și a martorului Vilcinscaia T., instanța de judecată a dat o apreciere eronată acestor probe, ori anume ele dovedesc nevinovăția inculpatei.

În cadrul cercetării judecătorești, instanței de judecată i-au fost prezentate probe incontestabile a faptului existenței registrelor (cărților șnuruite), la care face trimitere inculpata Severin-Barac T., în speță, prin scrisoarea nr. 110 din 31.01.2013, prin actul din 31.01.2013, aprobat de Primarul or. Strășeni, care atestă faptul dispariției în circumstanțe necunoscute a 2 registre funciare (șnuruite), din Biroul specialiștilor pentru reglementarea regimului funciar al Primăriei, în care anterior au lucrat Baltaga Gh. și Sîrbu M.

În viziunea părții apărării, în cadrul cercetării judecătorești nu au fost înlăturate dubiile în probarea învinuirii ce sunt legate de lipsa în Registrele titularilor funciari a persoanelor pe numele cărora inculpata a eliberat Titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren. Partea apărării, a demonstrat

în cadrul cercetării judecătorești că la eliberarea Titlurilor de proprietate asupra terenurilor cu nr. cadastral 8001103016, pe numele lui Munteanu V., reflectat în Registrul Titularilor de teren la nr. 932 din 15.04.2011; nr. cadastral 8001 103018, pe numele lui Istrati E., reflectat în Registrul Titularilor de teren la nr. 933; nr. cadastral 8001103015, pe numele lui Sireșanu F., reflectat în Registrul Titularilor de teren la nr. 46 din 12.10.1993; nr. cadastral 8001103018, pe numele lui Severin V., reflectat în Registrul Titularilor de teren la nr. 28 din 23.09.1993, datele de anchetă privind proprietarii de teren din Titlurile menționate mai sus, coincid cu datele incluse în Registrul titularilor funciari pe 220 file, cercetat prin procesul-verbal de cercetare a Registrului Titularilor funciari din 25.11.2011, efectuat în cadrul urmăririi penale.

În aceste circumstanțe, este stabilit cu certitudine că, învinuirea adusă inculpatei pe episoadele sus-menționate este ilegală de la etapa de urmărire penală, acesta nefiind confirmată nici în urma cercetării judecătorești.

Cât privește episodul de eliberare a Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral 8001103024, destinație grădini, S-0,1437 ha, eliberat la 15.04.2011, pe numele lui Istrati V. în temeiul Deciziei Primăriei or. Strășeni, nr. 3.3 din 17.03.1993 și a Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral 8001103025, pe numele lui Severin A., teren cu S - 0,1437 ha, destinație grădini, eliberat la 15.04.2011 în temeiul Deciziei Primăriei or. Strășeni nr. 3.3 din 17.03.1993, înregistrat în Registrul cadastral al deținătorilor de teren cu nr. 404 din 24.03.1993, partea apărării a prezentat probe pertinente și concludente privind înscrierea acestor persoane în Registrul titularilor funciari, sigilate cu ștampila de Comitetul executiv raional Strășeni.

În acest sens, partea apărării a prezentat probe incontestabile care dovedesc faptul că anterior, de către inginerii cadastrali ai Primăriei Strășeni, cât și de către primarii, care au activat, au fost semnate și eliberate Titluri de autentificare a dreptului deținătorilor de teren, în baza Deciziei Primăriei Strășeni nr. 3.3 din 17.03.1993 și 3.5 din 24.03.1993, în acest sens fiind prezentate copiile autentificate a unor Titluri de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren, eliberate de OCT Strășeni. Mai mult ca atât, Titlurile falsificate a căroră îi este imputată inculpatei Severin-Barac T. cât și Titlurile prezentate de OCT Strășeni la solicitarea apărării au fost semnate de același secretar al Consiliului Primăriei or. Strășeni, d-na Radu Sv.

Inculpata Severin-Barac T. nu a cunoscut și nu a putut avea careva dubii în ce privește lipsa Deciziilor nr. 3.3. din 17.03.1993 și 3.5. din 24.03.1993, ori toate actele care au precedat eliberării acestor Titluri au fost semnate și de secretara Consiliului local, Radu Sv., la care urmau să se afle toate deciziile Consiliului local, inclusiv și cele din 1993.

Inculpata nu a fost informată de secretarul Consiliului Primăriei Strășeni, despre lipsa acestor Decizii, sau pierderea lor, în acest sens în cadrul cercetării judecătorești nu a fost probată intenția inculpatei Severin-Barac T., îndreptată spre falsificarea actelor oficiale.

În partea incriminării faptului semnării în Titlurile menționate, contrar atribuțiilor sale de serviciu prin înscrierea în documente oficiale a unor date vădit false, partea apărării a menționat că, semnarea în Titlul de proprietate, face parte din atribuțiile de serviciu a specialistului în relațiile funciare a unei Primării.

Instanța de fond a judecat cauză penală pentru comiterea de către inculpata Severin-Barac T. a unei infracțiuni în privința căreia a fost încetată urmărirea penală, or, din materialele cauzei penale, lipsește ordonanța de modificare a învinuirii pe semnele componenței de infracțiune prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, sau ea a fost exclusă din dosar.

Reieșind din conținutul rechizitoriului privind recalificarea componenței de infracțiune, ordonanța de punere sub învinuire în baza art. 332 alin. (1) Cod penal și-a pierdut puterea juridică odată cu modificarea învinuirii pe semnele altei componențe de infracțiune.

Partea apărării a considerat ilegale acțiunile de cercetare judecătorească pe capetele de învinuire prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, în privința inculpatei și art. 329 alin. (1) Cod penal, în privința inculpatului Priguza C., ambii urmând a fi achitați, deoarece nu au fost respectate normele procedurale de întocmire a rechizitoriului înaintat în instanța de judecată, fapt ce duce la nulitatea acestui act procedural în temeiul art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală.

Rechizitoriul din dosar (f.d. 177, vol. III) nu a fost semnat de către procurorul care l-a întocmit și nefiind indicată data întocmirii acestuia.

Referitor la episodul lui Tozlovan A., instanța de fond eronat a considerat dovedită vinovăția inculpatei Severin-Barac T. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, or, urmărirea penală a fost pornită ilegal, în baza cererii unei persoane, Botnari A., care nu a deținut niciodată dreptul de proprietate asupra terenului menționat, dar l-a acaparat ilegal, iar când posesorii legali și-au legiferat drepturile a înaintat plângere la Procuratură, în semn de răzbunare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2016, au fost respinse ca nefondate apelurile procurorului anticorupție, Muntean V., a avocatului Lozan O. în numele inculpatului Priguza C., a avocatului Tărsîna V. în numele inculpatei Severin-Barac T., a avocatului Antoci M. în numele inculpatei Priguza M. și a reprezentantului Primăriei or. Strășeni, Moroșanu V.

A fost admis apelul suplimentar declarat de către partea acuzării, fiind dispusă casarea sentinței în privința inculpatei Priguza M., cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care aceasta a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și în temeiul art. 60 Cod penal, a fost liberată de răspunderea penală, în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal. În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, din probele expuse în decizia adoptată, nu rezultă că sunt careva temeiuri pentru condamnarea inculpatului Priguza C. în baza art. 328 alin. (3) lit. d), 327 alin. (2) lit. b), 191 alin. (2) lit. c), ori 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a conchis că, pentru ca persoana să ducă răspundere pentru exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, trebuie să fie prezente latura obiectivă și cea subiectivă și totodată să fie stabilită legătura cauzală între faptă și consecințele prejudiciabile.

A fost cert stabilit că, raportor pe chestiunea vizată în acest episod al învinuirii (art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal), a fost Severin - Barac T., însă nu primarul, Priguza C. De asemenea, consilierii Primăriei au declarat că, Priguza C. nu i-a influențat și că chestiunea a fost votată de ei fără presiune din partea primarului.

În cazul dat, există și avizul pozitiv asupra proiectului de decizie, acesta fiind întocmit de comisia economică - financiară a Consiliului orașenesc Strășeni - un organ colegial.

Suplimentar, din scrisoarea OTC, rezultă că la înstrăinarea terenului cu nr. 8001106117 de pe str. Chișinăului, careva abateri privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărarea nu au fost depistate.

Astfel, nu s-a demonstrat nici în prima instanță, nici în cea de apel că, Priguza C. ar fi favorizat procurarea terenului cu nr. Cadastral 8001106117, cu suprafața de 1, 1147 ha, la un preț diminuat, fără scoaterea la licitație în beneficiul "Geoinfosistem" SRL și că în urma acestei activități ar fi primit beneficii.

Inculpatul Priguza C. și-a îndeplinit funcțiile sale, a dispus convocarea consiliului, a întocmit ordinea de zi. Însă, consilierii sunt în drept să nu aprobe ordinea de zi, să nu-și dea votul în cazul depistării unor încălcări, să solicite timp pentru studierea problemelor apărute. În cazul în care consilierii votează un proiect ori altul, răspunderea îi revine întregului organ colegial și nu numai unui membru.

În cazul dat, nu a fost demonstrat traficul de influență din partea primarului asupra cuiva din consilieri.

Referitor la episodul prevăzut de art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel de asemenea a conchis că vinovăția lui Priguza C. nu a fost demonstrată și că lipsește fapta infracțională în cazul dat. De față, ar fi încălcarea Legii cu privire la conflictul de interese și nicidecum comiterea abuzului de serviciu.

Totodată, instanța de apel a concluzionat că, în speța deferită, există puterea lucrului judecat, exprimat prin Decizia Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău din 24.04.2012, prin care a fost modificată Dispoziția nr. 03-c din 22.02.2010, cu privire la concediere și a fost anulată Dispoziția primarului nr. 10 din 23.02.2010. În atare situație, temei pentru condamnarea lui Priguza C. pe art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel nu a identificat.

De asemenea, instanța de apel nu a identificat temei pentru condamnarea lui Priguza C. pe art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, delapidarea averii Primăriei și, anume a 2 407 litri de combustibil, or, din probele expuse în decizie, se confirmă că de mașină se foloseau toți angajații primăriei și responsabil de kilometrajul parcurs, era șoferul, care întocmea dările de seamă. Deoarece acuzatorul de stat nu a stabilit concret câți litri de combustibil a consumat fiecare persoană în parte, care a utilizat automobilul în scop de serviciu și care-i cantitatea folosită în scopuri personale și, dacă în fiecare caz în parte este vinovat Priguza C., instanța de apel a considerat că nu sunt demonstrate elementele constitutive ale infracțiunii de delapidare și că, învinuirea adusă este bazată pe presupuneri, fapt ce exclude condamnarea inculpatului pe acest episod.

La fel, instanța de apel nu a reținut vreun temei pentru condamnarea lui Priguza C. pe art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, or, pe acest capăt de învinuire, inculpatul nu este subiect al infracțiunii de confecționare, deținere și folosire a documentului oficial fals, care acordă drepturi ori liberează de obligațiuni.

Inculpatul a acționat ca persoană cu funcție de răspundere atunci când a executat semnătura ex-primarului or. Strășeni, Botnari V. și a aplicat ștampila de care dispunea la acel moment. Totodată, nefiind demonstrată nici intenția directă a lui Priguza C. de a fi complice în comiterea infracțiunii date.

În opinia instanței de apel, este fondat doar apelul suplimentar declarat de către procurorul Scutelnic C., deoarece instanța de fond în textul sentinței (partea descriptivă), a specificat că Priguza M. a comis infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și a expus toate probele care confirmă vinovăția ei pe acest episod, însă în dispozitivul sentinței de condamnare a inculpatei Priguza M., a indicat că ea se recunoaște vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat că, argumentele avocatului Antoci M. în interesele inculpatei Priguza M. sunt nefondate.

Apelantul a solicitat recunoașterea nulității actului de învinuire întocmit în privința inculpatei din motivul expirării termenului de 3 luni.

Prin urmare, instanța de apel verificând legalitatea acțiunilor procurorului a ajuns la concluzia că, temei pentru casarea sentinței în privința Priguza M., nu există.

Inculpata a fost pusă sub învinuire la 23.12.2009, până la expirarea termenului de 3 ani prevăzut expres de alin. (2) art. 63 Cod penal, iar înaintarea învinuirii a avut loc la 08.02.2010, din momentul prezentării inculpatei.

Această situație este reglementată de art. 282 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede expres, că *"înaintarea acuzării învinuitului se va face de către procuror în prezența avocatului în decurs de 48 ore din momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, dar nu mai târziu de ziua în care învinuitul s-a prezentat sau a fost adus în mod silit"*.

Astfel, instanța de apel a conchis că, sentința în privința inculpatei Priguza M., urmează să fie menținută fără modificări în partea încadrării juridice.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondate, argumentele avocatului Lozan O. prind nevinovăția lui Priguza C. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. a) Cod penal, or, potrivit probelor prezentate de către partea acuzării, este cert că banii în sumă de 332 000 lei, în adresa ÎM "Apă Canal", au fost transferați cu întârziere și aceasta a fost generată de către Priguza C.

Acest fapt a fost confirmat de către contabilă, Istrati G. și martorul Botnari Gh., care adăugător a relatat că, primarul Priguza C. inventa diferite motive despre neachitarea sumei date, promitea să efectueze o expertiză a lucrărilor îndeplinite, să conteste decizia consiliului, însă nimic concret nu a întreprins.

Din conținutul convorbirilor înregistrate audio între Priguza C. și Sîrcu I., este evidentă cauza întârzierii transferului de bani - neachitarea procentului de bani solicitați de către Priguza C.

O altă probă directă care confirmă acest lucru, sunt banii transmiși lui Priguza C. și ulterior examinați prin procesul-verbal corespunzător.

Stenograma convorbirilor între Sîrcu I. și Priguza C., confirmă veridicitatea declarațiilor lui Sîrcu I.

În opinia, instanței de apel, nu Sîrcu I. l-a provocat sau a acționat din răzbunare în situația dată, ci inculpatul Priguza C. a impulsionat dorința lui Sîrcu I. de a-și apăra drepturile și a urgenta transferul de bani conform deciziei existente a Consiliului orașenesc.

Faptul acceptării și primirii banilor, sunt confirmate prin probele anexate la materialele cauzei, inclusiv procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal de marcarea a banilor, toate fiind efectuate în condițiile legii, cu autorizația necesară.

Din acest probe, rezultă că banii transmiși, marcați în modul corespunzător, coincid cu cei depistați în gospodăria lui Priguza C.

Faptul că mapa în care au fost depistați o parte din banii transmiși a fost găsită nu în mașină, unde a fost lăsată la indicația inculpatului Priguza C., ci în

curtea casei, nu trezește îndoieli că-i aparține anume lui Priguza C. și că banii din ea sunt acei, care au fost marcați în modul corespunzător. În interiorul mapei, au fost depistate acte medicale, care-i aparțin lui Priguza C. și pe care le-a văzut și Sîrcu I. înainte de a pune banii marcați, la indicația inculpatului.

Necătând la faptul că, în ședința instanței de apel, martorul Sîrcu I. a încercat să-i amelioreze situația inculpatului, spunând că Priguza C. nu i-a cerut careva sume bănești și în instanță nu a intuit că acest lucru s-a întâmplat, deoarece Sîrcu I. putea fi influențat de către inculpat, care se afla la libertate.

Oricum, martorul Sîrcu I. a relatat că-și susține integral declarațiile date anterior.

Totodată, de către instanța de apel nu a fost reținut vreun temei pentru achitarea lui Priguza C. pe capătul de învinuire adus în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, or, din probele anexate la materialele cauzei, care au fost verificate în instanța de fond și de apel, rezultă cu certitudine că inculpatul nu și-a îndeplinit conștiincios obligațiunile de serviciu privitor la verificarea activității inginerului cadastral, Severin-Barac T., care a perfectat actele corespunzătoare privind deținerea terenurilor în regiunea "Roșcani", persoanelor Munteanu V., Istrati E., Istrati V., Severin A., Barac M., Severin V., Sirițanu F. și Barac S., însă actele întocmite nu trebuiau eliberate pe numele acestor persoane, deoarece ele nu au achitat impozitele corespunzătoare, nu le-au fost distribuite în modul stabilit de lege și anume, conform prevederilor art. 11 Cod funciar.

În cadrul urmăririi penale, inculpatul Priguza C. a relatat că nu-i competența primarului de a verifica și de a studia dosarele care i se pun în mapă la semnat, însă, potrivit art. 29 al Legii privind administrarea publică locală, raportat la art. 4 alin. (1) al Legii privind descentralizarea administrativă, primarul, de rând cu alte obligațiuni - conduce și verifică activitatea șefilor de subdiviziuni, de servicii, personalul primăriei.

Inculpatul Priguza C. a semnat documentele pe titlurile persoanelor nominalizate, însă, o simplă semnătură pe un act sau altul prezentat și confirmat de alt angajat al primăriei, presupune deja verificarea și studierea chestiunii ori a documentației integrale, ce vizează soluționarea legală a chestiunii. Titlurile au fost confirmate de către Severin-Barac T. cu încălcarea legii.

Astfel, instanța de apel a conchis că, probele aduse de către partea acuzării pe episodul dat, confirmă vinovăția lui Priguza C. în comiterea neglijenței în serviciu și temei pentru achitarea lui pe acest capăt de învinuire nu există.

În opinia instanței de apel, nu sunt fondate argumentele avocatului Tărsîna V. în interesele inculpatei Severin-Barac T., care susține că nu e demonstrat interesul, pe care l-a avut inculpata în cazul episodului de confecționare a titlurilor de autentificare a dreptului de proprietate a

deținătorilor de teren în destinația "grădini" din regiunea Roșcani, cetățenilor Istrati V., Severin A., Munteanu V., Istrati E., Sirițanu F. și Severin V.

Probele anexate la materialele cauzei, confirmă că aceste persoane sunt rudele inculpatei Barac-Severin T.

Totodată, este cert faptul, că actele întocmite în cazul acestor cetățeni sunt false, deoarece conform informației din Primărie, la 24.03.1993, nu s-a petrecut ședința consiliului primăriei și careva decizii nu s-au adoptat, iar o astfel de decizie nr. 35 din 24.03.1993, nu a existat, însă în titlurile de autentificare a dreptului deținătorilor de teren indicați, a fost făcută trimiterea la o asemenea decizie inexistentă.

Astfel, inculpata Severin-Barac T., just a fost condamnată pentru falsul în acte publice, având în vedere interesul ei de a favoriza rudele sale, care au primit beneficii în urma folosirii terenurilor date.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că sentința atacată este legală și întemeiată, cu excepția erorii strecurate în dispozitivul ei referitor la recunoașterea inculpatei Priguza M., vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, parte ce urmează să fie modificată printr-o nouă hotărâre.

6. Împotriva hotărârilor nominalizate declară recursuri ordinare procurorul, avocatul Antoci M. în numele inculpatei Priguza M. și avocatul Lozan O. în numele inculpaților Priguza C. și Severin-Barac T., care solicită:

- *procurorul*, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, casarea deciziei instanței de apel în privința lui Priguza C. și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar declarat, procurorul invocă că, decizia instanței de apel în partea achitării lui Priguza C. de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c),d), 361 alin. (2) lit. b), 327 alin. (2) lit. b), 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, este pasibilă casării în baza temeiurilor invocate în dispoziția art. 427 al. (1) pct. 6) , deoarece *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și pe motivul că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel.*

În cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia menținerii achitării lui Priguza C. de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c),d), 361 alin. (2) lit. b), 327 alin. (2) lit. b), 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, urma să dezvăluie această concluzie expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei pronunțate, fapt care pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Prin urmare, instanța de apel, nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor ce dovedesc vinovăția lui Priguza C., care au fost considerate ca admisibile, iar ulterior apreciate în mod superficial, fără a fi evidențiate acele derogări evidente, prin care s-a tins și chiar s-a reușit a induce în eroare instanțele de judecată.

- *Episodul infracțional prevăzut de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal*, este dovedit prin următoarele probe: declarațiile reprezentantului Primăriei or. Strășeni Moroșan V. (f.d. 71 - 72 vol. XV, f.d. 217 - 218 vol. XVII); - declarațiile martorilor: Sîrbu V. (f.d. 45 vol. XV, f.d. 208 vol. XVII); Casian V. (f.d. 46 vol. XV, f.d. 167 -171 vol. XVI, f.d. 184 -186, f.d. 213 vol. XVII); Trifan P. (f.d. 48 vol. XV, f.d. 216 vol. XVII); - declarațiile specialiștilor: Șestacovschi A. (f.d. 77 vol. XV, f.d. 215 vol. XVII); - materialele cauzei penale: certificate de boală pe numele lui Priguza C. pentru diferite perioade (f.d. 43-45 vol. XIV); actul reviziei economico - financiare tematice efectuate la Primăria or. Strășeni, prin care s-a dovedit că în foile de parcurs s-a indicat parcurs 47 085 km, sau cu 25 344 km mai puțin ca datele de la autoturism, ceea ce dovedește că au fost sustrate 3 114 litri combustibil la suma de 34 254 lei (f.d. 64-92 vol. XIV); foile de parcurs pentru perioada 03.06.2009 - 30.06.2011, în care este imprimată semnătura șoferului Trifan P. și a inculpatului Priguza C. (f.d. 96-239 vol. XIV); - bonurile de consum semnate de către primar și contabilul șef (f.d. 6-37 vol. XV); - copia autenticată a actului lucrărilor efectuat fără număr din 29.06.2011, eliberat de către "Lundas Trans" SRL, Primăriei or. Strășeni (f.d. 54 vol. XV); dispoziția primarului nr. 14 din 01.01.2010 (f.d. 57 vol. 15); specificația privind consumul de combustibil al automobilului "Briliance" (f.d. 59 vol. XV); - procesul-verbal de informare despre finisarea urmăririi penale (f.d. 90-91 vol. XV).

Prin urmare, acuzarea a considerat că, instanța de judecată în mod greșit a apreciat probele sus expuse și în mod greșit a interpretat rolul și acțiunile lui Priguza C.

Mai mult ca atât, acuzarea ține să remarce că instanța de judecată a neglijat și prevederile art. 29 alin. (1) lit. g) al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, prin care se constată că anume inculpatul Priguza C., datorită funcției deținute era responsabil de administrarea patrimoniului public în administrația publică locală pe care o conducea, el dispunea fizic de tichetele de combustibil care erau aduse de către Trifan P. și care acționa la indicația dânsului ca persoană ierarhic superioară, fiind nemijlocit în subordinea inculpatului.

Episodul infracțional prevăzut de art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, acuzarea consideră că este dovedit prin următoarele probe: - declarațiile reprezentantului primăriei Moroșanu V. (f.d. 100, vol. X, f.d. 207, vol. XVII); - declarațiile specialiștilor: Antoșciuc Sv. (f.d. 114, vol. 10, f.d. 219- 220, vol. XVII); - materialele

cauzei penale: - actul reviziei economico - financiare la primărie (f.d. 8-52, vol. X); - solicitarea OTC privind modificarea deciziei de concediere a cet. Priguza M. (f.d. 45-46, vol. X); - copia hotărârii Judecătorești din 21.06.2007 (f.d. 90, vol. 10); - actul de inspectare financiare totale la Primărie (f.d. 53-72, vol. X); - dispoziția primarului nr. 82 - din 15.10.2008 de angajare a cet. Priguza M. (f.d. 76, vol. X); - dispoziția nr. 03-c din 26.01.2010 (f.d. 77, vol. X); - dispoziția nr. 03-c din 22.02.2010 (f.d. 78, vol. X); - dispoziția nr. 10 din 23.02.2010 (f.d. 79, vol. X); - Decizia C/A Chișinău din 21.01.2010 (f.d. 80-82, vol. X); - copia Deciziei C/A Chișinău din 04.04.2012 (f.d. 83-86, vol. X); - decizia consiliului orășenesc nr. 18/01 din 19.01.2010 (f.d. 89, vol. X).

Episodul infracțional prevăzut de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, acuzarea consideră că este dovedit prin următoarele probe: - declarațiile lui Priguza C. (f.d. 101 - 106, f.d. 148 vol. III, f.d. 3-6 vol. XVIII); declarațiile martorilor: Diaconu P. (f.d. 123, vol. I, f.d. 187 - 188, vol. XVII); Sirețanu Gh. (f.d. 125 vol. I, f.d. 104 vol. XVII); Sandu M. (f.d. 177, vol. II, f.d. 171, vol. XVII); Sîrcu I. (f.d. 185 vol. II, f.d. 96 vol. XVII); Popa M. (f.d. 181, vol. II, f.d. 102, vol. XVII); Goncearuc N. (f.d. 192, vol. II, f.d. 177, vol. XVII); Botnari Iv. (f.d. 194, vol. II, f.d. 179, vol. XVII); Croitor A. (f.d. 197, vol. II, f.d. 99, vol. XVII); Tabacaru N. (f.d. 200, vol. II, f.d. 180 vol. XVII); Calmîș Gh. (f.d. 203, vol. II, f.d. 100 - 101, vol. XVII); Mîndrilă V. (f.d. 229, vol. II, f.d. 107, vol. XVII); Croitor V. (f.d. 232, vol. II, f.d. 97 - 98 vol. XVII); Topor Iu. (f.d. 238, vol. II, f.d. 178, vol. XVII); Chircii I. (f.d. 248 vol. II, f.d. 192 vol. XVII); Staver Gh. (f.d. 254, vol. II, f.d. 103, vol. XVII); Șumleanski M. (f.d. 1, vol. III, f.d. 190 -191, vol. XVII); Nicolăescu L. (f.d. 11 vol. III, f.d. 106, vol. XVII); Tamaciuc P. (f.d. 29, vol. III, f.d. 192 - 193, vol. XVII); Casian V. (f.d. 73 vol. III, f.d. 213, vol. XVII); Borș V. (f.d. 101, vol. I, f.d. 76, vol. III, f.d. 94 -95, vol. XVII); Radu Sv. (f.d. 79, vol. III, f.d. 197 - 198, vol. XVII); - materialele cauzei penale: borderoul de calcul al prețurilor de vânzarea-cumpărare a terenului din 02.08.2011 (f.d. 105, vol. I); procesul-verbal de ridicare de la OCT Strășeni a dosarelor cadastrale (f.d. 128, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 12.10.2011 (f.d. 62 vol. II); procura nr. 717 din 22.09.2010 (f.d. 63, vol. II); procura nr. 264 din 23.04.2010 (f.d.65, vol. II); Decizia nr. 31/20 din 20.12.2010 a consiliului (f.d. 68, vol. II); dispoziția nr. 115 din 18.10.2010 a primarului or. Strășeni (f.d. 91, vol. II); dispoziția nr. 138 din 06.12.2010 (f.d. 94 vol. II); procesul-verbal nr. 30 din 22.10.2010 a consiliului orășenesc (f.d. 97, vol. II); procesul-verbal nr. 31 din 21.12.2010 (f.d. 128, vol. II); contract de vânzare-cumpărare din 12.03.2012 (f.d. 169 vol. II); decizia consiliului nr. 9/09.7 din 05.06.2008 (f.d. 9, vol. I); borderoul de calcul a prețurilor de vânzare-cumpărare a terenului (f.d. 173, vol. II); autorizația de construcție nr. 039 din 18.06.2009 (f.d. 27, vol. I); actul de inspectare nr. 09/0015 din 29.09.2009 înregistrat la 02.10.2009 la OCT (f.d. 27, vol. I); extras din Registrul bunurilor imobile din 04.05.2010 (f.d. 28, vol. I); extras din

Registrul de stat a persoanelor juridice (f.d. 31, vol. I); extras din Registrul bunurilor imobile (f.d. 51-52, vol. I); extras din Registrul bunurilor imobile (f.d. 38 - 39, f.d. 53-55, vol. I); contractul de vânzare-cumpărare a terenului cu suprafața de 1,1147 ha (f.d. 56-58, vol. I); actul privind rezultatele inspectării financiare totale la Primăria or. Strășeni din 20.12.2011 (f.d. 165, vol. III).

În asemenea circumstanțe, acuzarea constată că și în acest caz, instanța de judecată în mod eronat a apreciat probele administrate și greșit le-a raportat acțiunilor întreprinse de inculpatul Priguza C.

Prin urmare, acuzarea consideră că instanța de apel nu a ținut cont de acele caracteristici ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 328 Cod penal, raportate la acțiunile realizate de către Priguza C.

Episodul infracțional prevăzut de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, acuzarea consideră că este dovedită prin următoarele probe: - declarațiile inculpatului: Priguza C. (f.d. 32 – 35, vol. IV); inculpatei Priguza M. (f.d. 35, vol. IV, f.d. 19-22, vol. XVIII); - declarațiile martorilor: Botnari Ec. (f.d. 24 ,vol. IV); - Radu Sv. (f.d. 25, f.d. 174, f.d. 64-65, vol. XVII); Botnaru Vl. (f.d. 27, vol. IV, f.d. 203- 206, vol. XVII); materialele cauzei penale: raportul de expertiză nr. 72 din 14.12.2009; procesul-verbal de examinare a obiectului prin care s-a examinare carnetul de muncă AB 0451125 (f.d. 63 -101, vol. IV); procesul-verbal de ridicare de la Priguza M. a carnetului de muncă de tip vechi (f.d. 166 -168, vol. IV); procesul-verbal de examinare a carnetului de tip vechi a cet. Priguza M. (f.d. 184, vol. IV); scrisoarea Consulatului Poloniei (f.d. 13 -16, vol. IV); carnetul de muncă a cet. Priguza M. de tip vechi (f.d. 184-146, vol. IV); conform registrului de evidență a carnetelor de muncă Priguza M. deține carnetul J1T nr. 1136551 (f.d. 8-9, vol. V); documente oficiale: Răspunsul nr. 567 din 23.09.2009 (f.d. 43, vol. IV); Sesizarea Consulatului R. Polone la Chișinău nr. 326 din 2009 (f.d. 13 – 16, vol. IV); copia Dispoziției nr. 28 din 08.02.2000 (f.d. 148, vol. IV); copia Dispoziției nr. 28-C din 27.06.2000 (f.d. 149, vol. IV); răspunsul nr. 148 din 03.03.2012, eliberat de primarul or. Strășeni (f.d. 234, vol. IV).

Deși acuzarea de stat a prezentat în ședința de judecată probe pertinente și concludente care au demonstrat cu certitudine vinovăția inculpatului Priguza C. în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel nu le-a luat în considerație.

Or, în cazul în care instanța examina amplu și obiectiv materialele și probele prezentate de către acuzarea de stat pe acest capăt de acuzare, urma să statueze cu certitudine nu asupra faptului că acțiunile inculpatul Priguza C. nu întrunesc elementele infracțiunii, deoarece ultimul nu ar fi subiectul infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, inculpatul Priguza C. semnând pe carnetul de muncă pe numele soției sale și respectiv inculpatei Priguza M. în calitate de primar.

- *avocatul Antoci M. și inculpata Priguza M.*, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 16) Cod de procedură penală, casarea acestora în privința inculpatei, cu încetarea procesului penal.

În motivarea recursului ordinar, recurenții invocă argumente similare cu cele indicate anterior în apel și descrise la *pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând că, pe parcursul examinării cauzei în instanțele judecătorești, partea apărării a atenționat asupra normei de drept aplicată în hotărârea atacată precum că contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție și anume, în Jurisprudenței CSJ în materie penală anii (2008-2010), unde la f.d. 598-599, cităm din extrasul-din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, nr. 1ra-357/08 din 25.04.2008, "(...)în cazurile în care urmărirea penală a fost pornită împotriva unei anumite persoane, din momentul respectiv, se va considera că această persoană deține calitatea de bănuț, indiferent de faptul dacă a fost sau nu emisă ordonanța de recunoaștere în această calitate".

După cum este evident din materialele cauzei *urmărirea penală în privința lui Priguza M. a fost pornită la data de 09.09.2009*, deci conform jurisprudenței citate, inculpata la această dată, adică fără a ține cont de faptul dacă a fost sau nu emisă ordonanța de bănuț, se consideră că deținea calitatea de bănuț. Iar la 23.12.2009, a fost emisă de către procuror ordonanța de punere sub învinuire, care i-a fost adusă la cunoștință inculpatei la 08.02.2010. Potrivit cărui fapt, considerăm că Organul de urmărire penală urma a emite și a-i aduce la cunoștință Ordonanța de învinuit în termenul prevăzut de lege, - conform jurisprudenței citate și anume în intervalul de timp de la data de 09.09.2009 - 09.12.2009, pe când ordonanța de punere sub învinuire a cet. Priguza M. a fost emisă la 23.12.2009, deci, este evident nerespectarea termenului, adică a intervalului de timp în cadrul căruia era necesar de a efectua acțiunea procesuală și anume, emiterea ordonanței privind calitatea de învinuit și aducerea la cunoștință a acesteia conform legislației în vigoare.

Cu trimitere la art. 63 Cod de procedură penală, potrivit acestuia *din momentul expirării termenului de trei luni, calitatea de bănuț încetează și organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuțul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui și să dispună scoaterea lui de sub urmărire sau punerea sub învinuire.*

- *avocatul Lozan O. în numele inculpatului Priguza C.*, indicând prevederile art. 420 - 451 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri de achitare pe capetele de învinuire incriminate în baza art. 324 alin. (3) lit. a), 329 alin. (1) Cod penal.

În motivarea recursului ordinar, recurentul invocă argumente similare cu cele indicate anterior în apel și descrise la *pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând:

Cu referire la art. 324 alin. (3) lit. a) Cod penal, atât instanța de fond, cât și instanța de apel, la pronunțarea deciziei nu au ținut cont de declarațiile inculpatului, de argumentele invocate de către partea apărării, precum și de probele prezentate în acest sens, fapt ce a dus la o judecare ilegală și inechitabilă.

Inculpatul nu a pretins la Sîrcu I. nici o sumă de bani și nici nu am primit, fapt confirmat de către ultimul la audieri, iar în cadrul ședințelor de judecată Sîrcu I. a menționat că, el i-a propus sume de bani deoarece nu a înțeles scopul plângerii depuse de către Priguza C. la CCCEC.

Mai mult, deși instanța de apel menționează că, *faptul acceptării și primirii banilor sunt confirmate prin probele expuse supra, inclusiv procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal de marcarea banilor, toate fiind efectuate în condițiile legii, cu autorizația necesară, în raportul de expertiză este menționat faptul că semne ale amprentelor inculpatului nu s-au depistat și nici depuneri de substanța specială fluorescentă pe mâinile acestuia la fel nu au fost depistate.*

La fel, în procesul-verbal de percheziție corporală din 24.01.2011 și în cel de percheziție a automobilului de serviciu, precum și în cel de percheziție a biroului din Primăria or. Strășeni se menționează că, surse bănești ce nu îi aparțineau inculpatului nu au fost găsite.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a menționat că: *Din aceste probe, rezultă că banii transmiși, marcați în modul corespunzător, coincid cu cei depistați în gospodăria lui C. Priguza. Faptul că mapa în care au fost depistați o parte din banii transmiși a fost găsită nu în mașină, unde a fost lăsată la indicația inculpatului C. Priguza, ci în curtea casei, nu trezește îndoieli că-i aparține anume lui C. Priguza și că banii din ea sunt acei, care au fost marcați în modul corespunzător. Prezența mapei în spatele curții casei inculpatului, cu bani în ea, care erau marcați de CCCEC, nu semnifică nicidecum că ultimul i-a cerut lui Sîrcu I., că știa despre ei, sau că i-ar fi dat acordul lui Sîrcu I. să-i plaseze acolo. Acest fapt nu constituie proba care ar demonstra vinovăția acestuia și nici acceptarea sau primirea banilor.*

La fel, nu are nici o logică pretinsa extorcare de bani de la Sîrcu I., deoarece în lunile noiembrie - decembrie 2010, au fost emise ordine de plată pentru transferarea de pe contul Primăriei or. Strășeni în contul "Ionel" SRL, a sumelor ce se cuveneau pentru efectuarea lucrărilor.

La pronunțarea deciziei, instanța de apel a apreciat cu certitudine în baza probelor că, *banii în sumă de 332 000 lei în adresa ÎM "Apă Canal" au fost transferați cu întârziere și că această întârziere ar fi fost generată de către Priguza C.*

Tergiversarea transferului sumei de 332 000 lei pentru "Ionel" SRL, s-a datorat faptului că, inculpatul Priguza C. nu a fost de acord cu suma dată, ea fiind exagerată și că nu a fost prezent la ședința consiliului la care s-a decis transferul dat. Ulterior fiind obligat de situație, a aprobat această tranzacție.

Sîrcu I. atât pe parcursul urmăririi penale cât și în procesul de judecată a

avut declarații contradictorii, neconcordanțe, care au fost vădit ignorate pe parcursul judecării cauzei în instanțele de fond.

Conduita lui Sîrcu I. pe tot parcursul urmăririi penale și pe perioada judecării, indică fără dubii că acesta a fost racolat de CCCEC pentru a crea un dosar inventat de corupere, în care și Sîrcu I. este prost pregătit.

Potrivit înregistrărilor video și audio din 24.01.2011, orele de înregistrare pe cea din ogradă și cea din birou, corespund, cea din ograda casei începe la 12:34 și finisează la 12:56, iar cea de la birou începe la 12:16 și de finisează la 12:46. Nu este posibil ca inculpatul să fi fost în 2 locuri concomitent, acestea urmează a fi excluse din probatoriu.

La fel, nici înregistrările audio prezentate la cercetarea judecătorească nu dezvăluie că inculpatul ar fi pretins, extorcat, solicitat de la Sîrcu I. careva sume bănești, ci dimpotrivă, el ducea permanent discuția la aspectul material.

Una din condițiile obligatorii (aici vorbim despre modalitățile normative de comitere a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 324 Cod penal), a coruperii pasive este ca inculpatul *să accepte și să primească* banii, adică ca banii să fie acceptați și primiți de către persoana cu funcție de răspundere. În cazul în care această condiție nu a fost întrunită rezultă că nici vinovăția inculpatului Priguza C. în comiterea acestei infracțiuni nu a fost stabilită.

Cu referire la art. 329 alin. (1) Cod penal, instanța de apel, la emiterea deciziei, a considerat că, nu există temei pentru achitarea lui Priguza C. pe acest capăt de învinuire, deoarece: Din probele expuse pe acest episod și care au fost verificate în instanța de fond și de apel, rezultă cu certitudine că inculpatul Priguza Constantin nu și-a îndeplinit conștiincios obligațiunile de serviciu privitor la verificarea activității inginerului cadastral, Severin-Barac T.

La 27.07.2011, a fost întocmit raportul cu privire la începerea urmăririi penale pe art. 328 Cod penal. Ordonanța de pornire a urmăririi penale din 19.08.2011 este pe art. 332 Cod penal. La 20.12. 2011, Priguza C. a fost audiat în calitate de bănuit pe acest articol. La 19.03.2012, a fost emisă ordonanța de scoatere de sub urmărire penală pe art. 332 alin. (2) Cod penal, însă la 14. 03.2012 a fost întocmit un raport și un proces-verbal și nu ordonanța de punere sub învinuire, de recunoaștere și audiere în calitate de bănuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 Cod penal.

Astfel, Priguza C. fiind scos de sub urmărire penală pe acest dosar, apoi iar fiind învinuit pe aceeași cauză, numai că în baza altui articol, s-au încălcat grav prevederile art. 287 alin. (4), 22 alin. (2) Cod de procedură penală.

Totodată, s-au încălcat și prevederile art. 63 alin. (2) Cod de procedură penală, care reglementează termenul în interiorul căruia persoana poate deține calitatea de bănuit și anume acest termen nu poate depăși 3 luni.

Astfel, ordonanța fiind emisă la 20.12.2011, expira la 20.03.2012, însă la

24.03.2012, Priguza C. a fost pus sub învinuire.

Decizia instanței de apel reprezintă o plagiere exactă a sentinței, având în vedere faptul că nu s-a verificat nici legalitatea, nici temeinicia sentinței abținându-se de a da o nouă apreciere probelor, în pofida faptului că, dacă și-ar fi îndeplinit rolul în conformitate cu legea, ar fi atras atenția la toate momentele esențiale de care s-a făcut abstracție la judecarea cauzei în prima instanță și astfel i-ar fi asigurat inculpatului dreptul la un proces echitabil, imparțial și legal.

Decizia instanței de apel a fost emisă cu încălcarea gravă a imperativelor legale, iar vinovăția lui Priguza C. nu a fost demonstrată în nici un fel, nu există probe care să confirme faptele ce i se impută, fiind judecat arbitrar și imparțial.

Instanțele inferioare, în pofida circumstanțelor de fapt, a probelor, depozitiilor, înregistrărilor audio/video anexate la dosar, nu au stabilit circumstanțe indubitabile, fapte concrete ce ar demonstra că Priguza C. a primit sau extorcat sume de bani ce nu i se cuvin, astfel nefiind demonstrată vinovăția în săvârșirea faptei de corupere pasivă și neglijență în serviciu.

Conform prevederilor alin. (3) art. 8 Cod de procedură penală, *toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.*

- *avocatul Lozan O. în numele inculpatei Severin-Barac T.* indicând prevederile art. 420 - 451 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea recursului ordinar, recurentul invocă argumente similare celor indicate anterior în apel și descrise la *pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând că, în ședința de judecată au fost prezentate probe incontestabile a faptului existenței registrelor la care face trimiteri inculpata, în speță prin scrisoarea nr. 110 din 31.01.2013, prin actul din 31.01.2013, aprobat de Primarul or. Strășeni, care atestă faptul dispariției în circumstanțe necunoscute a 2 registre funciare (șnuruite) din Biroul specialiștilor pentru reglementarea regimului funciar al Primăriei, în care anterior au lucrat - Baltaga Gh. și Sîrbu M.

Prin decizia instanței de apel nu s-a dat apreciere și nu au fost înlăturate dubiile în probarea învinuirii ce sunt legate de lipsa în Registrele titularilor funciari a persoanelor pe numele cărora Barac-Severin T. a eliberat Titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren. Partea apărării a demonstrat în cadrul cercetării judecătorești că la eliberarea Titlurilor de proprietate asupra terenurilor cu nr. cadastral 8001103016, pe numele Munteanu V., reflectat în Registrul Titularilor de teren la nr. 932 din 15.04.2011, nr. cadastral 8001 103018, pe numele Istrati Eu., reflectat în Registrul Titularilor de teren la nr. 933 nr. cadastral 8001103015, pe numele Sirețeanu F., reflectat în Registrul Titularilor de teren la nr. 46 din 12.10.1993, nr. cadastral 8001103018, pe numele Severin V., reflect în Registrul Titularilor de teren la nr. 28 din 23.09.1993, datele de anchetă

privind proprietarii de teren din Titlurile menționate mai sus, coincid cu datele incluse în Registrul titularilor funciare pe 220 file, cercetat prin procesul-verbal de cercetare a Registrul Titularilor funciari din 25.11.2011, efectuați în cadrul urmăririi penale.

Inculpata Barac-Severin T. nu a cunoscut și nu a putut avea careva dubii în ceea ce privește lipsa deciziilor nr. 3.3 din 17.03.1993 și 3.5 din 24.03.1993, ori toate actele care au precedat eliberării acestor titluri au fost semnate și de secretara Consiliului local, Radu S., la care urmau să se afle toate deciziile Consiliului local, inclusiv și cele din 1993. În acest sens, Severin-Barac T. nu a fost informată de către secretarul Consiliului Primăriei or. Strășeni despre lipsa acestor decizii sau, pierderea lor, astfel, în cadrul examinării cauzei nu a fost probată intenția recurentei de a falsifica actele oficiale.

Referitor la semnarea Titlurilor anterior menționate, contrar atribuțiilor sale de serviciu, menționez faptul că semnarea în Titlul de proprietate face parte din atribuțiile de serviciu nu ale inculpatei, ci ale specialistului în relațiile funciare a unei Primării.

Componenta infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (1) Cod penal, îl constituie înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale.

Având în vedere acestea, pe parcursul judecării cauzei, nu a fost probat cu certitudine interesul material sau alt interes personal al inculpatei în eliberarea actelor care atestă dreptul de proprietate a solicitantului.

Decizia instanței de apel reprezintă o reproducere a sentinței, având în vedere faptul că nu s-a verificat nici legalitatea, nici temeinicia acesteia, abținându-se de a da o nouă apreciere probelor și de a judeca imparțial și echitabil, de a aprecia obiectiv argumentele invocate în procesul examinării, care ar fi dus la probarea nevinovăției inculpatei.

Decizia instanței de apel a fost emisă cu încălcarea gravă a imperativelor legale, iar vinovăția inculpatei nu a fost demonstrată în nici un fel, nu există probe care să confirme faptele imputate, fiind judecată arbitrar și imparțial.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

7.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Precum a fost menționat supra, acuzatorul de stat își întemeiază recursul său în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*

Colegiul penal constată că temeiul invocat de recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Colegiul penal reține că acuzatorul de stat critică chestiunea de apreciere a probelor, în particular obiectând asupra menținerii sentinței de achitare a lui Priguza C. pe capetele de învinuire incriminate în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d), 361 alin. (2) lit. b), 327 alin. (2) lit. b), 328 alin. (3) lit. d) Cod penal.

Însă, în raport cu textul hotărârii contestate, se relevă că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de acuzatorul de stat ca fiind nefondat.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, în urma căreia a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță referitor la nevinovăția inculpatului Priguza C., expusă mai sus, considerând că argumentele acuzării cu privire la vinovăția acestuia nu și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești.

Cu referire la cele invocate de recurent privitor la chestiunea de apreciere eronată a probelor, menționându-se că instanța de apel nu și-a motivat corespunzător decizia adoptată, dând o apreciere unilaterală probelor cercetate și acordând prioritate doar declarațiilor inculpatului, instanța de recurs reține că, instanța de apel judecând cauza și verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei analize și examinări coroborate a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, precum și a elementelor de fapt pe care se sprijină soluția dispusă în cauză, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de menținere a sentinței de achitare pe episoadele sus indicate.

Prin urmare, Colegiul penal menționează că, instanța de apel a ajuns just la concluzia că, partea acuzării nu a prezentat probe pertinente, concludente, utile

și veridice care ar demonstra vinovăția inculpatului Priguza C. în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d), 327 alin. (2) lit. b), 191 alin. (2) lit. c), ori 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, nefiind reținute careva temeieri pentru condamnarea acestuia pe episoadele respective.

Astfel, pentru ca persoana să ducă răspundere pentru *exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu*, trebuie să fie prezente *latura obiectivă și cea subiectivă* și totodată să fie stabilită legătura cauzală între faptă și *consecințele prejudiciabile*.

Instanța de apel menținând sentința de achitare cert a reținut că, raportor pe chestiunea vizată pe episodul de învinuire în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, a fost Severin – Barac T. și nu primarul Priguza C.

De asemenea, consilierii Primăriei or. Strășeni au declarat că, Priguza C. nu ar fi influențat-o și că chestiunea a fost votată de ei fără presiune din partea primarului. În cazul dat, existând avizul pozitiv asupra proiectului de decizie, acesta fiind întocmit de comisia economică – financiară a consiliului orășenesc Strășeni - un organ colegial.

Totodată, potrivit conținutului scrisorii OTC, rezultă că la înstrăinarea terenului cu nr. 8001106117, de pe șos. Chișinăului, careva abateri privind prețul normativ și modul de cumpărarea-vânzare, nu au fost depistate.

Prin urmare, de către partea acuzării nu a fost demonstrat nici în prima instanță, nici în cea de apel că, Priguza C. ar fi favorizat procurarea terenului cu nr. cadastral 8001106117, cu suprafața de 1, 1147 ha, la un preț diminuat, fără scoaterea la licitație în beneficiul "Geoinfosistem" SRL și că în urma acestei activități ar fi primit beneficii.

Priguza C., în virtutea funcției sale, a dispus convocarea consiliului, a întocmit ordinea de zi, însă, consilierii sunt în drept să nu aprobe ordinea de zi, să nu-și dea votul în cazul depistării unor încălcări, să solicite timp pentru studierea problemelor apărute. În cazul dat, nefiind demonstrat traficul de influență din partea primarului asupra consilierilor.

Referitor la episodul prevăzut de art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, Colegiul penal la fel reține că, instanța de apel corect a conchis că vinovăția lui Priguza C. nu a fost demonstrată și că lipsește fapta infracțională. În cazul dat existând puterea lucrului judecat, exprimat prin Decizia Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău din 24.04.2012, prin care a fost modificată Dispoziția nr. 03-c din 22.02.2010, cu privire la concediere, fiind anulată Dispoziția primarului nr. 10 din 23.02.2010.

La fel, neîntemeiate sunt argumentele acuzatorului de stat cu referire la vinovăția inculpatului pe episodul incriminat în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal - delapidarea averii primăriei și anume a 2 407 litri de combustibil, or, potrivit probelor prezentate de procuror, *expuse în pct. 3. al prezentei decizii*, se

confirmă că de automobil se foloseau toți angajații primăriei și responsabil de kilometrajul parcurs, era șoferul, care întocmea dările de seamă, astfel, prezența în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate fiind bazate pe presupuneri, fapt ce exclude condamnarea acestuia pe episodul respectiv.

De asemenea, nu pot fi reținute ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu referire la vinovăția lui Priguza C. în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, or, pe acest capăt de învinuire, inculpatul nu este subiect al infracțiunii de confecționare, deținere și folosire a documentului oficial fals, care acordă drepturi ori liberează de obligațiuni. Priguza C. a acționat ca persoană cu funcție de răspundere atunci când a executat semnătura ex-primarului or. Strășeni, Botnari V. și a aplicat ștampila de care dispunea la acel moment. Nefiind demonstrată nici intenția directă a lui Priguza C. de a fi complice în comiterea infracțiunii date.

Generalizând cele menționate mai sus, Colegiul conchide că instanțele de judecată corect au reținut în acest sens prevederile art. 8 și 389 Cod de procedură penală, în aspectul că o sentință de condamnare se adoptă numai în condiția în care vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată printr-un ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată. O sentință de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri. Colegiul reține că ambele instanțe de judecată au ținut seama de aceste prevederi legale, precum și de principiul că toate îndoielile apărute și care nu pot fi înlăturate, se tratează în favoarea inculpatului și au adoptat soluții întemeiate.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

7.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Lozan Oleg în numele inculpatului Priguza Constantin

Cu toate că recurentul nu invocă expres nici un temei de drept din cele prevăzute la declararea recursului ordinar, acesta invocă că, decizia instanței de apel a fost emisă cu încălcarea *gravă* a imperativelor legale, iar vinovăția lui Priguza C. pe episoadele de condamnare prevăzute la art. 324 alin. (3) lit. a) și 329 alin. (1) Cod penal, nu a fost demonstrată prin probe directe, semnalizând astfel temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și anume, *instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Raportând normele nominalizate la situația în cauză, Colegiul penal constată că, temeiurile pe care le semnalează autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal menționează că, recurentul în mare parte critică decizia instanței de apel sub aspectul aprecierii probelor, indicând că instanța de judecată eronat și greșit a apreciat ansamblul de probe administrate.

Instanța de recurs ține să remarce că, la această etapă a procedurilor nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, or, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea soluției de condamnare a inculpatului pe episoadele prevăzute la art. 324 alin. (3) lit. a) și 329 alin. (1) Cod penal.

Astfel, se relevă că, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul declarat, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată în *pct. 4. al prezentei decizii.*

În sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat de partea apărării.

Ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, întemeiat a menținut sentința de condamnare a lui Priguza C. în baza art. 324 alin. (3) lit. a) și 329 alin. (1) Cod penal, motivându-și detaliat și clar soluția adoptată.

Astfel, Colegiul penal conchide că temeiul semnalat de către avocat și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

Prin urmare, instanța de recurs va respinge ca fiind neîntemeiate alegațiile recurentului, cu referire la faptul că, decizia instanței de apel a fost emisă cu încălcarea gravă a imperativelor legale, or, pentru a constitui temei de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul

probator o susține. În cauza deferită judecătii, o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs. Mai mult, raportând cele expuse supra la verificarea și aprecierea probelor efectuată de instanța de apel, Colegiul penal specifică că instanța de apel corect a ajuns la concluzia despre menținerea sentinței și just a apreciat probele administrate în cauză.

În cât privește afirmația recurentului cu referire la faptul că, inculpatul Priguza C. fiind scos de sub urmărirea penală, pornită în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, ulterior a fost învinuit pe aceeași cauză, în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, fiind încălcate astfel prevederile art. 287 alin. (4), 22 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, indiferent de faptul că pe art. 332 alin. (1) Cod penal, există ordonanță de scoatere de sub urmărirea penală a lui Priguza C., pornirea urmăririi penale în baza acestui articol s-a realizat în urma existenței unei bănuieli rezonabile pe faptul săvârșirii infracțiunii. În contextul dat, în cauză se atestă existența a două ordonanțe, care deși conțin trimiteri la circumstanțe identice, urmează a fi apreciate drept distincte din motiv că una vizează persoana, în privința căreia a fost dispusă scoaterea de sub urmărirea penală din motiv că fapta bănuितului nu întrunește elementele infracțiunii (f.d. 53, vol. VI), iar pe una a fost dispusă începerea urmăririi penale pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (1) Cod penal (f.d. 1, vol. VII). Din considerentul dat, ordonanțele menționate nu pot fi apreciate ca fiind identice, în rezultat neputând fi vorba despre punerea și scoatere de sub urmărirea penală a inculpatului, în aceeași cauză penală.

La fel, ca fiind neîntemeiate, Colegiul penal va respinge alegațiile părții apărării cu referire la încălcarea de către organul de urmărire penală a termenului de deținere în calitate de bănuित a lui Priguza C., or, potrivit ordonanței procurorului, la care face trimitere recurentul, a fost emisă la 19.12.2011. Tot la aceeași dată, apoi la 20.12.2011, Priguza C. a fost audiat în calitate de bănuित, iar la 19.03.2013, Priguza C. a fost pus sub învinuire. Prin urmare, încălcarea prevederilor art. 63 alin. (2) Cod penal, nu pot fi reținute în speță, deoarece toate acțiunile au fost efectuate în interior termenului stabilit de norma menționată.

Cât privește incidența în prezenta cauză a prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, instanța de recurs menționează că, acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii.

Sub aspectul situației de "neîntrunire a elementelor infracțiunii", se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este

subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Astfel, autorul recursului consideră că instanța de apel, care a menținut sentința, a concluzionat greșit referitor la vinovăția lui Priguza C. pe episoadele incriminate în baza art. 324 alin. (3) lit. a) și 329 alin. (1) Cod penal, menționând că, învinuirea adusă este bazată pe presupuneri, care nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

Instanța de recurs susține că, soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că există faptele infracțiunilor incriminate.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multiaspectual în textul deciziei instanței de apel, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală.

Astfel, afirmația apărării precum că, instanța de apel, a tras o concluzie greșită în ce privește condamnarea inculpatului în baza art. 324 alin. (3) lit. a), 329 alin. (1) Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia, sunt combătute prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, precum și administrate în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și apel și anume: - *declarațiile martorilor: Sîrcu I. (f.d. 82-90, 96-100, vol. XVII); Botnari Gh. (f.d.101-102 vol. XVII); Calmîș Gh. (f.d. 104-109 vol. XVII); Mărgineanu V. (f.d.108-109 vol. XVII); Tabacaru N. (f.d. 110-112 vol. XVII); Mîrzenco N. (f.d.147-151 vol. XVII); Vlasic V. (f.d.152- 155 vol. XVII); Costov C. (f.d.157-161 vol. XVII); Casian V. (f.d.167-171 vol. XVII); Nicula I. (f.d.172-174 vol. XVII); Ciobanu Sv. (f.d.175-176 vol. XVII); Botnari M. (f.d.177-178 vol. XVII); Istrati G. (f.d.183-184 vol. XVII); Miaun Ec. (194-195 vol. XVII); reprezentantului părții civile Iordanov L. (f.d.188-190 vol. XVII).*

Concomitent, vinovăția inculpatului, în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 324 alin. (3) lit. a) și 329 alin. (1) Cod penal, a fost dovedită și prin materialele cauzei și anume: *Decizia Consiliului orașenesc Strășeni nr.25/03 din 10.06.2010 (f.d.10 vol. I); Procesul-verbal de examinare a compact discului DVD-R „Verbatim,, și imprimarea înregistrării din ea din 06.12.2010, stenograma convorbirilor purtate (f.d.12-16 vol. I); Decizia privind controlul transmițerii banilor extorcați din 14.12.2010 în sumă de 10 000 lei și procesul-verbal de examinarea bancnotelor (f.d.52-60, vol.I); Procesele-verbale din 14.12.2010, 21.12.2010, 30.12.2010, 06.01.2011, 24.01.2012 de înzestrare a lui Sîrcu I. cu tehnică specială. (f.d.61, 74, 81, 88,*

vol. I); *Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și înregistrării de imagini (audio-video) din 14.12.2010 (f.d.62, vol. I); Stenograma-audio a convorbirilor între Sîrcu I. și Priguza C. din 14.12.2010 (f.d.65-72, vol. I); Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și înregistrării de imagini (audio-video) din 21.12.2010 (f.d.75-76, vol.I); Stenograma-audio a convorbirilor între Sîrcu I. și Priguza C. din 21.12.2010 (f.d. 78 -79, vol.I); Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și înregistrării de imagini (audio-video) din 30.12.2010 (f.d.82-83, vol.I); Stenograma-audio a convorbirilor între Sîrcu I. și Priguza C. din 30.12.2010 (f.d.85 -86 vol. I); Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și înregistrării de imagini (audio-video) din 06.01.2011 (f.d. 89-90, vol.I); Stenograma-audio a convorbirilor între Sîrcu I. și Priguza C. din 06.01.2011. (f.d. 92-95 vol. I); Decizie privind controlul transmiterii banilor extorcați din 20.01.2011 prin care se instituie controlul transmiterii de către Sîrcu I. a ultimei tranșe de bani extorcați în sumă de 4 000 euro către primarul or. Strășeni Priguza C. (f.d.97-99 vol. I); Proces-verbal de marcarea a banilor din 24.01.2011 (f.d.100-101, vol. I); Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și înregistrării de imagini (audio-video) din 24.01.2011 (f.d.103-104, vol. I); Stenograma-audio a convorbirilor între Sîrcu I. și Priguza C. din 24.01.2011 (f.d. 106-111, vol.I); Procesul-verbal de efectuare interceptării și înregistrării convorbirii telefonice din 14.12.2010 (f.d. 113, vol. I); Stenograma-audio a convorbirilor între Sîrcu I. și Priguza C. din 14.12.2010, 30.12.2010,06.01.2011,12.01.2011 (f.d.114,117, 120,124, vol. I); Procesul-verbal de percheziție a autoturismului de serviciu a lui Priguza C. model n/î ST AQ 405 (f.d.139-140 vol. X); Procesul-verbal de percheziție la domiciliu lui Priguza C. în or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare, 4, unde în dormitor au fost depistați bani: 37 bancnote cu valoare 100 lei, în total 7 400 lei și 2 250 euro. În continuare a examinării curții domiciliului lui Priguza C. din or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare 4, în spatele garajului și spatele casei, între lăzile din lemn, în prima ladă de sus, de lângă gard a fost depistată o mapă de culoare albastră în care au fost depistate bancnote cu nominalul 100 euro, în total 40 bancnote cu seria și numărul: S 13348708207; X 05105983907; S 00942525232; N 52055349096; S 07631372833; N 51077992359; S 10658890402; S 09431402704; S11793084415; S 14760355318; S 14760355228; S 06013145284; P 00971160049; S 14343728677; S 01385725462; L 13116259499; L 22508552759; S 06845510419; S 11815748746; P 04860340381; S 12814029637; S 10683697435; N 16109870961;N 33076305642; N 33076305624; S 13673004019; S 14084651914; S 15286293178; S 13407509491; N 12078744834; N 16093785261; S 06709748479; S 15414896833; S 15137498419; N 15037267296; N 15037267305; S 16904068009; S 12241599847; S 09068431948; N 16074227379. Totodată, în mapa sus-indicată a fost depistată fișa medicală a bolnavului Priguza C. și mape de culoare orange cu inscripția „endoscopia digestivă Priguza C., din 11.11.2010, 20.09.2010, 16.08.2010, 29.07.2010 (f.d.141-142 vol. I); Procesul-verbal de percheziție a biroului de serviciu a lui Priguza C. amplasat în*

or. Strășeni, str. M. Eminescu, 32, banii în sumă de 10 000 lei n-au fost depistați, dar au fost depistate devizul și procesul-verbal de recepție finală a apeductului de către S.R.L. „Ionel,,; Devizul și procesul-verbal de recepție finală al apeductului de pe str. Grigore Ureche. (f.d.143 vol. I); Raportul de expertiză criminalistică complexă nr.193-196 din 07.02.2011 conform căruia prin care pe reversul celor 40 de bancnote cu valoarea nominală de 100 de euro fiecare este prezentă inscripția cu conținutul „Mita CCCEC” executată cu colorant special care în raze UV are luminiscență de culoare albastră (azurie) (f.d. 228-239, vol. I); Ordinul de plată nr.1364 din 15 noiembrie 2010, privind transferarea de pe contul Primăriei or. Strășeni pe contul Î.M. „Apă Canal,, a sumei de 332 000 lei. (f.d.4 vol. II); Ordinul de plată nr.1726 din 23.12.2010, privind transferarea de pe contul Primăriei or. Strășeni pe contul S.R.L. „Ionel,, a sumei de 98 980,92 lei. (f.d.4 vol. II); Documente referitor la lucrările efectuate de S.R.L. „Ionel,, (f.d.10-52 vol. II); Procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate privind construcția apeductului din str. C. Stere, or. Strășeni și devizul local (f.d.139-142, vol. II); Devizul local privind reparația apeductului din str. Chișinăului, or. Strășeni și procesul verbal de recepție a lucrărilor, ordinul de plată din 15.11.2010 în sumă de 332 000 lei, inclusiv factura fiscală nr. SW 2998586 în sumă de 51264,22 lei. (f.d. 145-155, vol. II); Factura de expediție BB 144096 din 09 iulie 2009 privind reparația apeductului de către S.R.L. „Ionel,, din str. Cupcea - Gagarin, în sumă de 135 462 lei (f.d.163, vol. II); Ordinul directorului-interimar a Î.M. „Apă Canal,, Strășeni V. Nazaria nr.30 din 04.05.2009, privind crearea grupului de lucru la selectarea întreprinderii care va efectua lucrări de racordare a consumatorilor la traseul magistral de apeduct. (f.d.164, vol. I); Procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate de către S.R.L. „Ionel,, privind construcția apeductului din str. Cupcea - Gagarin, or. Strășeni și devizul local (f.d.173-175, vol. II); Devizul local privind reparația apeductului din str. Cupcea - Gagarin, or. Strășeni, ordinul de plată nr. 137 din 13.07.2009 în sumă de 135 462 lei (f.d. 171, 176-178, vol. II); Contractul de autorizare pentru efectuarea lucrărilor de reparație capitală, construcții, renovare și lărgire a sistemului de apeduct încheiat la 01.07.2009 între ÎM „Apă Canal,, și SRL „Ionel,, (f.d.181-182, vol. II); Procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate la grădinița de copii nr. 3 din or. Strășeni de către SRL „Ionel,, în sumă de 190 225 lei (f.d. 201-204 vol. II); Contractul de antrepriză încheiat între factorii de decizie a Primăriei or. Strășeni și SRL „Ionel,, (f.d. 207-209, vol. II); Procesul-verbal din decembrie 2009 de recepție a lucrărilor executate de către SRL „Ionel,, privind construcția apeductului din str. Gr. Ureche - M. Eminescu, or. Strășeni. (f.d. 216-217, vol. II); Devizul local privind reparația apeductului de către SRL „Ionel,, din str. Gr. Ureche -M. Eminescu, or. Strășeni în sumă de 139 193,47 lei (f.d. 213-215, vol. II); Procesul-verbal din luna iunie 2009 de recepție a lucrărilor executate de către SRL „Ionel,, privind construcția apeductului din str. C. Stere, or. Strășeni. (f.d.230-231, vol. II); Devizul local privind reparația apeductului de către SRL „Ionel,, din str. C. Stere, or. Strășeni în sumă de 93231,54 lei (f.d. 218-219, vol. II); Procesul-verbal de recepție a

lucrărilor executate de către SRL „Ionel,, privind reparația apeductului la str. 31 august, or. Strășeni (f.d. 241 – 243, vol. II); Devizul local privind reparația apeductului de către S.R.L. „Ionel,, la str. 31 august, or. Strășeni în sumă de 87644,22 lei (f.d. 238 - 240, vol. II); Comunicatul primăriei or. Strășeni din 08.08.2011 cu nr. 892 (f.d.97, vol. I); Informația nr.954 din 18.11.2011 (f.d.52, vol. III); Informația nr. 5789 din 15.12.2011 (f.d.199, vol. II); Procesele-verbale de ridicare din 14.10.2011 (f.d.199, vol. II); din 14.10.2011 (f.d.126, vol. I); Procesele-verbale de examinare a obiectelor din 18.11.2011 (f.d.127-128, vol. I); 18.11.2011 (f.d.127-128, vol. I); 18.11.2011 (f.d.181-184, vol. I); 18.11.2011 (f.d. 205 - 208, vol. I); 18.11.2011 (f.d. 223 - 226, vol. I); 18.11.2011(f.d. 1-4, vol. II); 18.11.2011 (f.d. 25 - 27); 18.11.2011 (f.d. 45 - 46); Procesele - verbale de ridicare din 31.10.2011 (f.d.77, v-II); 01.11.2011 (f.d. 86, vol. II); Procesul-verbal din 07.11.2011 (f.d. 111-112, vol. II); Procesul-verbal de ridicare din 09.11.2011 (f.d. 114 - 116, vol. II); Procesul-verbal din 09.11.2011 (f.d.126-129, vol. II); Procesul-verbal de ridicare din 17.11.2011 (f.d. 134 - 135, vol. II); Procesul-verbal de examinare a registrului (f.d. 166 - 175, vol. II); Procesul-verbal de ridicare din 06.12.2011 (f.d. 192, vol. II); Procesul-verbal de ridicare din 06.12.2011 (f.d.194, vol. II); Procesul-verbal de examinare din 14.12.2011 (f.d.206-214, vol. II); Raportul de expertiză grafoscopică nr. 706 din 20-23.02.2012 (f.d.38, vol. III); Borderoul de calcul lei (f.d. 90, vol. III); Actul privind rezultatele inspectării totale la Primăriei or. Strășeni din 28.12.2011 (f.d. 105-106); Extras din Registrul Cadastral al Primăriei or. Strășeni nr. 40 din 23.04.2011 (f.d. 33); Conținutul ordonanței de ridicare din 25.05.2012 (f.d. 56, vol. III); Procesul-verbal de ridicare și examinare din 25.05.2012 (f.d. 57); Conținutul ordonanței de recunoaștere și anexare a corpului delict (f.d. 57, vol. III); Comunicarea nr. 142 din 16.02.2012, 23.04.2011 (f.d. 35) Fișa postului de specialist (47-50).

Prin urmare, argumentele apărării, precum că Priguza C. nu ar fi săvârșit infracțiunile imputate, contravin materialelor cauzei, deoarece, instanța de fond, ulterior cea de apel menținând sentința, corect a menționat că vinovăția inculpatului se dovedește prin probele enumerate mai sus și care sunt în contradicție cu cele relatate de inculpat în apărarea sa.

Instanța de recurs, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanțelor inferioare, care au constatat existența faptei și vinovăției inculpatului Priguza C. în comiterea infracțiunilor prevăzute în baza art. 324 alin. (3) lit. a) și 329 alin. (1) Cod penal, fiind stabilite în cauză toate elementele constitutive ale acestor infracțiuni.

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și a motivat concluziile prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului părții apărării, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Afirmațiile avocatului, precum că instanța de apel incorect a apreciat probele cauzei, nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursului, deoarece, ca probe, acestea sunt administrate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanța inferioară conform legislației în vigoare. Mai mult că, critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei și care deja a fost efectuată de instanțele inferioare.

Astfel, Colegiul penal apreciază că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CoEDO. În același context, Colegiul penal menționează că, deși art. 6 § 1 al CoEDO obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, însă Curtea a clarificat că acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte (*Van de Hurk vs. Olanda, din 19.04.1994*).

Or, modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (*Hiro Balani vs. Spania, din 09.12.1994*).

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate.

Prin urmare, Colegiul penal susține concluzia privind temeinicia acuzării referitor la prezența în acțiunile inculpatului Priguza C. a elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate, faptele acestuia corect fiind încadrate în prevederile art. 324 alin. (3) lit. a) și 329 alin. (1) Cod penal. Prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează *latura obiectivă* a infracțiunilor imputate, cât și a celor care caracterizează *latura subiectivă* ale acestor infracțiuni, au fost demonstrate prin probele enumerate supra, acumulate la faza urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor instanțelor de fond.

Colegiul penal va respinge ca fiind neîntemeiate alegațiile apărării precum că, urmează a fi apreciate critic declarațiile martorului Sîrcu I., deoarece ultimul ar fi o persoană cointeresată în condamnarea lui Priguza C., or, acesta a depus depoziții sub jurământ, fiind avertizat de răspunderea penală în conformitate cu prevederile art. 312 - 313 Cod penal, iar cele pretinse de partea apărării nu și-au găsit confirmarea.

Subsidiar, instanța de recurs consideră relevant de a reitera și face remarcă despre faptul că reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat de

avocat, se constată că acesta este unul pur formal, întrucât titularul face trimitere în cererea sa preponderent la chestiunea de apreciere a probelor, ceea ce nu constituie obiect de cercetare și verificare la etapa judecării cauzei penale în procedura de recurs, acesta fiind atributul exclusiv a instanțelor de fond, despre care fapt recurentul cunoaște.

Concomitent, instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în *pct. 5. al prezentei decizii*, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune (*cauza CtEDO, Rebait și alții c. Franței, din 25.02.1995, nr. 26564/1995*).

Pentru toate considerentele ce preced, Colegiul penal subliniază că soluția instanțelor de fond privitor la condamnarea lui Priguza C. pe capetele de acuzare incriminate acestuia în baza art. 324 alin. (3) lit. a) și 329 alin. (1) Cod penal, este corectă. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și motivată, mai mult, instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelant, a apreciat just probatoriul administrat, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția, iar criticile din recursul declarat de partea apărării, sunt vădit neîntemeiate.

În consecință, Colegiul penal statuează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-418 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală, astfel că nu există careva temeiuri pentru admiterea recursului ordinar în sensul declarat.

7.3. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Lozan Oleg în numele inculpatei Severin-Barac Tatiana

Din conținutul recursului declarat, se constată că recurentul semnalează temeiurile de recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și anume, *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

Raportând temeiurile invocate de autorul recursului la situația în cauză, Colegiul penal constată că acestea nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezentei erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării în această parte hotărârilor contestate.

Astfel, se relevă și totodată se reiterează că, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul declarat, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată în *pct. 4. al prezentei decizii*.

În sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat de partea apărării.

Ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, întemeiat a menținut sentința prin care Severin-Barac T. a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în privința acesteia, motivându-și detaliat și clar soluția adoptată.

Astfel, Colegiul penal conchide că temeiul semnalat de către avocat și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

Cu referire la critica recurentului sub aspectul pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs menționează că, acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii.

Sub aspectul situației de "neîntrunire a elementelor infracțiunii", se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Astfel, autorul recursului consideră că instanța de apel, care a menținut sentința de recunoaștere a inculpatei vinovată de săvârșirea infracțiunii imputate, a tras o concluzie greșită în partea respectivă, considerând că, acuzarea nu a prezentat dovezi precum că inculpata ar fi avut vreun interes material sau personal în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (1) Cod penal, nefiind astfel întrunite elementele constitutive ale acestei infracțiuni.

Instanța de recurs susține că soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că există fapta infracțiunii incriminate.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multiaspectual în textul deciziei instanței de apel, iar temeiuri de a pune la

îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală, mai mult ca atât, nici partea apărării nu invocă ilegalitatea obținerii probelor pe parcursul procesului penal.

Astfel, afirmația apărării precum că, instanța de apel, a tras o concluzie greșită în ce privește recunoașterea inculpatei vinovată de săvârșirea infracțiunii imputate sunt combătute prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, precum și administrate în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și apel și anume: *declarațiile martorilor Borș V., Sîrbu M., Caraman Gh., Sîrcu O., Șumleanski M., Sirițeanu Gh., Baltaga Gh., Radu Sv., Vilicinscaia T.*

Concomitent, vinovăția inculpatei, în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (1) Cod penal, a fost dovedită și prin materialele cauzei și anume: *Comunicatul primăriei or. Strășeni din 08.08.2011 cu nr. 892 teren (f.d.97, vol. I); Informația nr. 954 din 18.11.2011 (f.d.52, vol. III); Informația nr. 5789 din 15.12.2011 (f.d.199, vol. II); Procesul-verbal de ridicare din 14.10.2011 (f.d.126, vol. I); Procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.11.2011 (f.d.127-128, vol. I); Procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.11.2011 (f.d.127-128, vol. I); Procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.11.2011 (f.d.181-184, vol. I); Procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.11.2011 imobile (f.d. 205-208, vol. I); Procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.11.2011 (f.d.223-226, vol. I); Procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.11.2011 (f.d. 1-4, vol. II); Procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.11.2011 (f.d. 25-27); Procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.11.2011 (f.d.45-46); Procesul-verbal de ridicare din 31.10.2011 (f.d.77, vol. II); Procesul-verbal de ridicare din 01.11.2011 (f.d.86, vol. II); Procesul-verbal din 07.11.2011 (f.d.111-112, vol. II); Procesul-verbal de ridicare din 09.11.2011 (f.d.114-116, vol. II); Procesul-verbal din 09.11.2011, de verificare a declarațiilor la fața locului a martorului Istrati V. (f.d.126-129, vol. II); Procesul-verbal de ridicare din 17.11.2011 (f.d. 134-135, vol. II); Procesul-verbal de examinare a registrului (f.d.166-175, vol. II); Procesul-verbal de ridicare din 06.12.2011 (f.d.192, vol. II); Procesul-verbal de ridicare din 06.12.2011 (f.d.194, vol. II); Procesul-verbal de examinare din 14.12.2011 (f.d.206-214, vol. II); Raportul de expertiză grafoscopică nr. 706 din 20-23.02.2012 (f.d.38, vol. III); Borderoul de calcul a prețului normativ pe suprafața de teren 1,4382 ha, cu destinația grădini din regiunea „Roșcani” a or. Strășeni îl constituie 58 058 lei (f.d.90, vol. III); Actul privind rezultatele inspecției totale la Primăriei or. Strășeni din 28.12.2011 (f.d.105-106); Extras din Registrul Cadastral al Primăriei or. Strășeni nr. 40 din 23.04.2011 (f.d.33); Conținutul ordonanței de ridicare din 25.05.2012 (f.d. 56, vol. III); Procesul-verbal de ridicare și examinare din 25.05.2012 (f.d. 57); Conținutul ordonanței de recunoaștere și anexare a corpului (f.d. 57); Comunicarea nr. 142 din 16.02.2012 - 23.04.2011 (f.d.35); Fișa postului de specialist (f.d. 47-50).*

Prin urmare, argumentele apărării, precum că Severin-Barac T. nu ar fi săvârșit infracțiunea imputată, contravin materialelor cauzei, deoarece, instanța

de fond, ulterior cea de apel, corect a menționat că vinovăția inculpatei se dovedește prin probele enumerate mai sus și care sunt în contradicție cu cele relatate de inculpată în apărarea sa.

Instanța de recurs, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanței inferioare, care a constatat existența faptei și vinovăției inculpatei Severin-Barac T. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, fiind stabilite în cauză toate elementele constitutive ale *falsului în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică în documentul oficial a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interes material*.

Prin urmare, Colegiul penal susține concluzia privind temeinicia acușării referitor la prezența în acțiunile inculpatei Severin-Barac T. a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate, faptele acesteia corect fiind *încadrate* în prevederile art. 332 alin. (1) Cod penal. Prezența în acțiunile inculpatei atât a elementelor care caracterizează *latura obiectivă* a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează *latura subiectivă* ale acestei infracțiuni, au fost demonstrate prin probele enumerate supra, acumulate la faza urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor instanțelor de fond.

Or, inculpata, în virtutea funcției deținute în cadrul Primăriei or. Strășeni, precum și a atribuțiilor de serviciu, intenționat, din interese personale, prin redactarea și aplicarea semnăturii ce-i aparțin, a întocmit și eliberat documente oficiale cu date vădit false, atribuind astfel lui Munteanu V., Istrati Eu., Istrati V., Severin A., Barac M., Severin V., Șirețeanu F., Barac St. și Tozlovan A. anumite terenuri, în baza unei decizi ale Primăriei or. Strășeni, care de fapt, nu a existat, însă în titlurile de autentificare a dreptului deținătorilor de teren indicați, a fost făcută trimitere la o asemenea decizie inexistentă.

Instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în *pct. 5. al prezentei decizii*, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune.

Totodată, nerecunoașterea vinovăției de către inculpată nu echivalează cu achitarea acesteia, de vreme ce probele pertinente și concludente, analizate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția acesteia în săvârșirea infracțiunii imputate.

7.4. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Antoci Maria în numele inculpatei Priguza Maria

Autorii își întemeiază recursul declarat în baza pct. 6), 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Raportând temeiurile invocate de autorii recursului la situația în cauză, Colegiul penal constată că acestea la fel nu sunt aplicabile din punct de vedere al

prezentei erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării în această parte a sentinței și deciziei instanței de apel.

Potrivit conținutului recursului declarat, autorii acestuia consideră că, instanța de apel nu s-a expus supra motivelor invocate în apel cu referire la incidența în prezenta speță a prevederilor art. 63 Cod de procedură penală, limitându-se doar la citarea legii materiale, totodată menționând în acest sens că, "(...) potrivit acestuia *din momentul expirării termenului de trei luni, calitatea de bănuț încetează și organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuțul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, și să dispună scoaterea lui de sub urmărire sau punerea sub învinuire.*"

Colegiul penal reiterează, că instanța de apel a verificat și apreciat probele în conformitate cu prevederile art. 100 alin. (4), 101 Cod de procedură penală și a stabilit toate aspectele de fapt și de drept, astfel corect ajungând la concluzia enunțată în *pct. 4. al prezentei decizii.*

În sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului suplimentar declarat de către acuzatorul de stat, la casarea sentinței în privința inculpatei Priguza M. și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care, ultima a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și în temeiul art. 60 Cod penal, a fost dispusă liberarea de răspunderea penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în privința sa.

Ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, întemeiat a casat sentința în privința lui Priguza M., motivându-și detaliat și clar soluția adoptată.

Astfel, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către recurenți și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

În partea ce ține de cele invocate de recurenți cu referire la încălcarea prevederilor art. 63 Cod de procedură penală, Colegiul penal reține că, potrivit materialelor cauzei, la 25.09.2009, Priguza M. a fost recunoscută în calitate de bănuț (f.d. 32 vol. IV), învinuirea acesteia fiindu-i înaintată la 23.12.2009 (f.d. 112 vol. IV), adică în termenul de 3 luni. Urmărirea penală a fost pornită și acțiunile s-au derulat pe parcursul anilor 2008 - 2009. Conform practicii judiciare și *Hotărârii Curții Constituționale nr. 26 din 23.11.2010 asupra excepției de*

neconstituționalitate a prevederilor alin. (6) art. 63 din Codul de procedură penală, aceasta fiind expusă și de către Colegiul penal lărgit al CSJ (cauza nr. 1ra-330/12 din 18.05.2012, privind învinuirea lui Osipov V., Osipov O. și Cebotari A.), s-a constatat că hotărârea Curții Constituționale nu are efect retroactiv. Odată ce Hotărârea nr. 26 a fost adoptată la 23.11.2010, prevederile acesteia nu sunt aplicabile pe caz, în situația în care toate acțiunile ce o vizează pe inculpata Priguza M. au fost efectuate până la această etapă.

Astfel, Colegiul penal apreciază ca fiind legale actele de urmărire penală întocmite, privind punerea persoanei sub învinuire, iar presupusele argumente din recurs în acest sens urmează a fi respinse ca fiind neîntemeiate.

În atare situație, temeiul de recurs prevăzut la pct. 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocat de către recurenți, nu și-a găsit confirmarea, iar decizia Colegiul penal lărgit al CSJ (*nr. 1ra-357/08 din 25.04.2008*), la care s-a făcut referire, nu este relevantă speței, deoarece a avut ca obiect de discuție alte circumstanțe decât cele existente în prezenta cauză.

Instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în *pct. 5. al prezentei decizii*, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune (*cauza CtEDO, Rebait și alții c. Franței, din 25.02.1995, nr. 26564/1995*), din care considerent se dispune inadmisibilitatea recursului declarat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, de către avocatul Antoci Maria în numele inculpatei Priguza Maria și avocatul Lozan Oleg în numele inculpaților Priguza Constantin și Severin-Barac Tatiana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Priguza Constantin, Priguza Maria și Severin-Barac Tatiana*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 iulie 2017.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Nadejda Toma